

CONSULTĂRI PUBLICHE

PRIVIND POLITICILE DE MEDIA

Rezultatele consultărilor publice privind politicile de media:

- necesitatea deetatării presei
- oportunitatea subvențiilor și ajutoarelor de stat pentru mass-media
- identificarea posibilităților de asigurare a independenței editoriale a audiovizualului public

INTRODUCERE

Pe parcursul ultimilor ani, experții media și organizațiile neguvernamentale din domeniu au prezentat factorilor de decizie și opiniei publice mai multe inițiatice de politici publice pentru crearea unui mediu favorabil dezvoltării presei independente în țara noastră. Printre aceste propuneri se numără și proiectele de legi privind deetatizarea publicațiilor periodice și cel cu privire la ajutoarele de stat pentru publicațiile periodice, elaborate de Asociația Presei Independente (API). Proiectele respective au fost examinate și în cadrul Grupului de Lucru Public-Privat pentru Fortificarea Presei (GLPP), creat în anul 2008 ca platformă de discuții a reprezentanților mass-media și autorităților publice.

Deoarece atât proiectul de lege privind deetatizarea publicațiilor periodice, cât și proiectul de lege cu privire la ajutoarele de stat pentru publicațiile periodice au impact direct asupra cititorilor, Asociația Presei Independente (API), cu suportul Ambasadei Statelor Unite ale Americii în Republica Moldova a inițiat consultări publice pentru a implica și cetățenii în procesul de formulare a propunerilor de politici pentru dezvoltarea mass-media naționale. Consultările publice s-au desfășurat la începutul anului 2010 în raioanele Soroca, Drochia, Bălți, Sângerei, Ungheni, Rezina, Criuleni, Ialoveni, Chișinău, Cimișlia, Leova și Cahul.

Scopul acestui exercițiu a fost de a consulta opinia consumatorilor de media față de aceste proiecte de legi, orientate spre crearea unor condiții optime de dezvoltare a presei independente. Implementarea acestor proiecte de legi ar implica și utilizarea mijloacelor financiare publice, iar contribuabilii la bugetul public au dreptul deplin de a se expune asupra modalității de valorificare eficientă a banilor publici.

Inițiativele de politici media care au fost supuse consultărilor publice se încadrează în angajamentele pe care și le-a asumat Republica Moldova în Planul de acțiuni „Republica Moldova – Uniunea Europeană”, dar care nu au fost realizate. În recomandarea Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei nr. R (99) 1 „Cu privire la măsurile de promovare a pluralismului mijloacelor de comunicare în masă”, Rezoluția 1666 (2009) a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei „Privind funcționarea instituțiilor democratice în Moldova”, în alte recomandări ale organizațiilor internaționale, formulate după vizitele de monitorizare a respectării principiilor democratice în țara noastră, sunt specificate inclusiv necesitatea deetatizării presei și examinarea posibilităților de acordare a ajutoarelor din partea statului pentru dezvoltarea mass-media. Susținerea dezvoltării mass-media a fost declarată și unul din obiectivele programului de activitate a Guvernului

Republicii Moldova pentru anii 2009-2013, elaborarea proiectului de lege cu privire la deetatizarea publicațiilor periodice fiind inclusă în planul de activitate al Guvernului pentru anul 2010.

Asociația Presei Independente (API) speră că opiniile expuse de cetățeni în cadrul consultărilor publice vor contribui realmente la promovarea unor schimbări în politicile publice în scopul dezvoltării pluralismului de opinii și a presei independente în Republica Moldova.

Consultările publice privind politicile de media au avut loc în cadrul proiectului „Fortificarea cadrului legislativ al sectorului mass-media în cadrul unui grup de lucru public-privat”, implementat de **Asociația Presei Independente (API)** cu suportul financiar al **Ambasadei SUA în Republica Moldova**.

Coordonator de proiect: **Petru Macovei**

Consultant tehnici de participare: **Inga Burlacu**

Consultant politici media, autorul proiectelor de legi: **Eugeniu Rîbca**

PREZENTARE GENERALĂ A CONSULTĂRILOR PUBLICE

1.1. Informație generală

În perioada decembrie 2009 – martie 2010, Asociația Presei Independente (API) a desfășurat o campanie de consultare publică a unor inițiative pentru dezvoltarea mass-media independente și profesioniste în Republica Moldova. A fost solicitată opinia consumatorilor de media asupra proiectului de lege privind deetatizarea publicațiilor periodice, proiectului de lege cu privire la ajutorul de stat pentru publicațiile periodice și privind unele inițiative care ar contribui la sporirea calității și profesionalismului în activitatea audiovizualului public.

În dezbaterile publice, focus-grupuri, în cadrul rubricilor vox-populi în ziarele locale independente, la linia telefonică „verde” și la rubrica e-consultare de pe site-ul API www.api.md au participat circa 450 de persoane de diferite profesii și preocupări: profesori, medici, oameni de afaceri, țărani, muncitori, funcționari publici, elevi și studenți etc. Au fost prezentate peste 200 de opinii și propuneri pentru definitivarea proiectelor de legi supuse consultărilor publice, dar și sugestii pentru inițierea unor politici publice noi, care ar putea contribui la dezvoltarea presei în R. Moldova.

O analiză generală a opiniilor expuse de către consumatorii de media față de subiectele supuse consultărilor publice confirmă un interes sporit al publicului față de activitatea mass-media în Republica Moldova. Seriozitatea cu care a fost abordată șansa oferită de a contribui la formularea unor propuneri care ar putea să susțină evoluția presei, demonstrează maturitatea consumatorului de media și rolul pe care aceștia ar putea să-l aibă în dezvoltarea presei moldovenești. Aceasta demonstrează o dată în plus, potențialul de care dispune societatea, potențial care nu este valorificat suficient nici de autoritățile publice, nici de societatea civilă instituționalizată.

1.2. Necesitatea deetatizării presei și oportunitatea acordării ajutoarelor de stat pentru publicațiile periodice: pro și contra

Rezultatele consultărilor publice desfășurate de către API relevă că, în unele probleme, cetățenii au opinii diferite față de viziunile organizațiilor guvernamentale de media. Astfel, majoritatea persoanelor care au participat la consultările publice și-au exprimat rezerve față de inițiativa de a introduce mecanisme de ajutorul de stat pentru publicațiile periodice prin crearea unui fond special, destinat acordării ajutoarelor pentru mass-media. În același timp, consumatorii de media sunt dispuși să susțină un mecanism de susținere indirectă a presei, spre exemplu, prin acordarea facilităților la achitarea unor impozite sau taxe. De asemenea, opinia publică este gata să sprijine, eventual, acordarea ajutorului din partea statului pentru publicațiile pentru copii și tineri. Au fost expuse rezerve față de corectitudinea eventualei distribuirii a ajutoarelor de stat pentru publicațiile periodice, față de posibilitatea selectării în consiliul de administrare a unui eventual fond destinat acordării ajutoarelor pentru mass-media a unor persoane incorectibile, precum și față de impactul pozitiv al acestor ajutoare asupra publicațiilor periodice. Oponenții acestei idei susțin că ajutorarea unor publicații ar crea condiții inechitabile pentru dezvoltarea presei.

Inițiativa de a deetatiza presa se bucură de susținerea deplină din partea cetățenilor. În același timp, mai multe persoane au menționat necesitatea păstrării unei publicații a autorităților publice locale de tip monitor pentru informarea comunităților despre deciziile aprobate. Toți cetățenii care contribuie la formarea bugetelor locale sunt împotriva finanțării unor publicații necredibile, părtinitoare și neprofesioniste.

1.3. Opinii ale consumatorilor de media

Mai multe opinii ale consumatorilor de media despre posibilitatea dezvoltării mass-media, expuse de pe parcursul consultărilor publice pot servi atât factorilor de decizie cât și societății civile idei pentru formularea unor noi proiecte de legi. Propunerile parvenite se referă la susținerea tinerilor jurnaliști, la condiții propice pentru fondarea și dezvoltarea presei independente etc.

1.4. Posibilități de sporire a calității și profesionalismului în activitatea audiovizualului public

Pentru facilitarea discuțiilor și identificarea unor soluții concrete pentru sporirea calității programelor audiovizualului public, API a elaborat un set de întrebări tentative privind calitatea programelor informative difuzate de Televiziunea publică Moldova 1, rezultate din sugestiile anterioare ale experților în domeniul mass-media, aspectele ce trebuie modificate în pro-

gramele informative, transparența activității IPNA Compania „Teleradio-Moldova”, modalitățile de desemnare a membrilor Consiliului de observatori și posibilitățile de finanțare a acestei companii.

1.4.1. Majoritatea cetățenilor care au participat la consultările publice organizate de API s-au arătat nemulțumiți de calitatea programelor difuzate de TV Moldova 1 și postul public de radio. Au fost formulate rezerve atât față de obiectivitatea și imparțialitatea programelor informative, cât și față de calitatea emisiunilor tematice. Consumatorii de media au afirmat că audiovizualul public nu își realizează scopul și nu justifică banii publici cheltuiți. Mai mulți participanți la consultările publice au susținut ideea introducerii unor taxe obligatorii pentru audiovizualul public. Mai mult, a fost propusă modalitatea de formare a bugetului Companiei “Teleradio-Moldova” din trei surse diferite: transferuri din bugetul public, taxe/abonamente ale consumatorilor media și venituri proprii provenite din publicitate. În această situație, însă, trebuie examinat riscul când cetățenii vor refuza să achite taxe sau abonamente pentru audiovizualul public din cauza calității proaste a programelor difuzate.

1.4.2. În același timp, cetățenii pledează pentru transparență în activitatea IPNA Compania „Teleradio-Moldova”. Astfel, consumatorii de programe vor:

- să cunoască numărul de angajați al companiei,
- să fie făcute publice venituri totale,
- să fie cunoscute veniturile din prestarea serviciilor de publicitate,
- să știe mai multe despre modalitatea de utilizare a veniturilor publice și a celor proprii etc.

În scopul asigurării transparenței activității acestei companii, care este finanțată din banii publici, au fost lansate propuneri de a introduce în cadrul legislativ obligativitatea dezbaterii publice a Caietului de sarcini al IPNA Compania „Teleradio-Moldova”, dar și obligarea Consiliului de Observatori să prezinte dări de seamă la fiecare șase luni, și nu doar în Parlament, ci și în cadrul unor evenimente publice speciale.

1.4.3. La fel de importantă este, în viziunea consumatorilor de media, asigurarea independenței și imparțialității membrilor Consiliului de Observatori și a conducerii companiei. Astfel, printre propunerile formulate în acest sens de către consumatorii de media sunt:

- Consiliul Coordonator al Audiovizualului să nu fie ales de către structurile statului, ci de către organizații nonguvernamentale și alte instituții ale societății civile;
- candidaturile primelor trei persoane din conducerea Companiei “Teleradio-Moldova”, înainte de a fi votate de către Consiliul de Obser-

vatori, să fie supuse unor dezbateri publice, la care să participe toți doritorii;

- membrii CO ar trebui delegați de asociațiile de jurnaliști, Uniunea Scriitorilor, Uniunea Artiștilor și Academia de Științe, dar nu de guvern, parlament etc.;
- concursul de angajare să nu fie organizat prin comisia parlamentară, pentru a evita implicarea politicului.

1.4.4. În privința calității programelor emise, consumatorii de media pledează pentru obiectivitate, diversitate în prezentarea problemelor abordate și profesionalism în activitatea jurnaliștilor. Printre așteptările cetățenilor, formulate în cadrul consultărilor publice, se numără:

- transmiterea tuturor ședințelor Parlamentului;
- organizarea dezbaterilor publice;
- producerea emisiunilor de pe teren cu caracter regional și local;
- producerea emisiunilor de prezentare a personalităților culturale valoroase;
- liderii politici să nu fie prezentați pe parcursul campaniilor electorale (doar în schimbul achitării spațiului de emisie);
- în buletinele de știri TVM „să fie auzită” cât mai mult vocea cetățeanului, dar nu a guvernării, lucru de care trebuie să aibă grijă Consiliul Coordonator al Audiovizualului;
- „Teleradio–Moldova” să fie obligată să realizeze săptămânal sau bi-săptămânal o emisiune (poate chiar de dezbateri) despre situația din Transnistria.

OPINIILE CETĂȚENILOR DESPRE...

Necesitatea deetatizării publicațiilor periodice

Nr.	Autorul	Opinii expuse
1.	Vasile Duca, directorul Liceului Teoretic „Ștefan cel Mare” din or. Rezina	Nici presa locală și nici cea centrală nu trebuie să fie finanțate din bugetul public. Autoritățile publice ar trebui să editeze doar buletine informative, gen monitor, în care să fie publicate toate documentele emise, pentru a asigura accesul populației la informație.
2.	Silvia Reșetnic, manager Liceul Teoretic „B. P. Hașdeu”, or. Drochia	Presa de stat trebuie „înțărcată”, ajunge cât „sug” din buget banii publici, adică ai noștri, ai consumatorilor de informație, dar să citești nu ai ce. Trebuie deetatizate.
3.	Dumitru Guțu, pensionar, fost primar, s. Nicoreni, Drochia	Eu sunt pentru o presă liberă și independentă, căreia să nu i se impună vreo poziție. Dacă un organ administrativ se amestecă în treburile redacției ori o dirijează, această publicație nu-și mai poate exercita funcțiile cum ar trebui s-o facă.
4.	Grigore Melnic, primar de Drochia	Presa în RM necesită o reformă capitală. În acest context este necesar ca statul să creeze condiții egale pentru existența presei, să se decidă de rolul de tutore asupra unor publicații și să nu cheltuiască banii publici pentru întreținerea unor astfel de ziare.
5.	Nicolae Tomșa, director AO ADL „Leova”	Schimbarea statutului ziarelor ar trebui să aibă loc în paralel cu lichidarea cenzurii în presă.
6.	Alex Ionașco, specialist tineret și sport, or. Leova	Ar fi bine ca noii finanțatori sau directori ai ziarelor independente și privatizate să fie organisme internaționale sau ONG-urile, astfel nu vor fi reflectate idei subiective, părtinitoare în materialele politice din paginile ziarului.

Nr.	Autorul	Opinii expuse
7.	Gheorghe Maxian, Directorul Muzeului de Istorie și Etnografie din or. Orhei	Deetatizarea presei este un lucru arhi-necesar. Numai astfel se va reuși ridicarea calității și a eficienței. Atunci cu siguranță vor dispărea scribii care toată viața s-au hrănit la treuca puterii, mai mult dezinformând lumea și făcând hatârul celor de la Putere, decât reflectând evenimentele și starea reală de spirit din societate. Avem dinăștia destui nu numai în Chișinău, dar și în provincie.
8.	Mihai Grosu, medic, or. Rezina	Autoritățile trebuie lipsite prin lege de dreptul de a dispune de publicații periodice de informare și opinie. Toată presa trebuie să fie pusă în condiții economice egale. Mass-media trebuie să deservească nu autoritățile, ci societatea. Trebuie susținut jurnalismul de investigație, să fie obligate autoritățile să reacționeze la publicațiile din presă și să informeze societatea despre măsurile întreprinse pe dezvoltările jurnaliștilor.
9.	Victor Floca, jurnalist - pensionar, redactorul ziarului raional din Telenești în perioada 1967-1990, or. Telenești	Bineînțeles că este necesară deetatizarea de facto a presei. Or, ceea ce s-a întâmplat cu "Moldova Suverană" și "Nezavisimaia Moldova" nu poate fi numită deetatizare. Și în provincie trebuie să fie o presă liberă, adică neangajată, care ar reflecta echidistant, în baza a cel puțin trei surse evenimentele care au loc. Presa locală ar trebui susținută financiar, dar nu din bugetul raionului, ci din cel de stat. La începutul anilor 90 ai secolului trecut în republică fusese creată Asociația "Periodica", prin intermediul căreia statul subvenționa ziarele raionale, organe ale autorităților locale. Redactorii - șefi erau confirmați de Parlament. În acest mod, ziarele fusese scoase de sub controlul financiar, dar și juridic al autorităților, oferindu-li-se posibilități să devină cu adevărat publice. Adică să servească nu autoritățile, dar comunitățile. Din păcate, deși lucrurile mergeau tot mai bine, autorităților instalate la Chișinău ideea nu le-a plăcut și peste câțiva ani au lichidat Asociația "Periodica".

Nr.	Autorul	Opinii expuse
10.	Anatol Cuzuioc, consilier orașenesc de Rezina, om de afaceri	În opinia mea, autoritățile publice de toate nivelurile trebuie private de dreptul de a dispune de mijloace mass-media, cum se procedează în SUA, de exemplu. Iar pentru a asigura transparența activității acestora și a facilita accesul populației la actele emise de autorități, prin lege, trebuie obligate să le publice în ediții de tip „monitor”, pe site-urile lor sau în presa periodică. Procedând astfel, autoritățile scot de pe ordinea de zi orice probleme legate de accesul la informația de interes public și reduc maximal cheltuielile în domeniul dat. Fondatorii publicațiilor pot scoate brand-urile la licitații publice, iar soarta patrimoniului redacțiilor să fie hotărâtă în mod colegial și transparent – doar este vorba de mijloace publice.
11.	Vasile Gobjilă, secretarul Consiliului raional Rezina	Întrebarea-i discutabilă. Consiliul raional Rezina finanțează ziarul „Farul Nistrean”, bazându-se pe Legea finanțelor publice, resursele respective venind din transferurile de la bugetul de stat. Nu știu cât de corect este acest lucru, dar personal cred că consiliul raional trebuie să aibă un buletin prin care să informeze populația despre actele adoptate, deciziile președintelui și impactul acestora asupra comunității, dar și o foaie (ziar) care ar relatea despre principalele evenimente ce au loc în raion. Însă numai știri, care nu fac partizanat politic, fără opinii și comentarii.
12.	Anatol Badan, consilier raional, or. Orhei	Administrația publică locală este obligată prin lege să facă publice prin mijloacele mass-media toate actele emise. Multe primării și consilii raionale procedează corect, editând monitoare, în care sunt publicate deciziile și dispozițiile adoptate. Drept exemplu ar servi primăria or. Rezina, Consiliul raional Telenești etc. Autoritățile locale cred că ar putea susține în oarecare măsură presa locală, dar într-un mod echitabil și transparent, nu cum se procedează la noi. Anual, consiliile raionale Rezina și Șoldănești alocă sume enorme din bugetul public pentru „Farul Nistrean” și nici un bănuț pentru celelalte ziare care apar în teritoriu și rolul cărora în viața populației este poate mult mai mare. Un asemenea mod de manipulare cu finanțele publice este incorect.
13.	Natalia Baltag, contabilă, or. Orhei	Sunt de părere că autoritățile locale trebuie să-și aibă ziarele lor. Dar ar fi bine să avem și în Orhei un ziar independent.

Nr.	Autorul	Opinii expuse
14.	Victoria Donos, studentă la ziaristică, București	Doar în R. Moldova o parte din presa locală este finanțată din buget. Eu cred că jurnalismul adevărat se face numai în presa neangajată.
15.	Efim Vârcolici, om de afaceri, consilier raional de Orhei	Cred că trebuie să avem și o presă finanțată din bani publici. Dar mai bine ar fi ca aceste ziare să fie dotate nu din bugetul local, dar din bugetul de stat sau din alte fonduri, pentru a elimina posibilitatea autorităților locale de a manipula politica editorială a publicațiilor.
16.	Anastasia Coșneanu, asistentă medicală, s. Sărăteni, Orhei	În anul trecut, Consiliul raional Telenești a redirecționat aproape 130 mii lei din subvenția destinată pentru presa locală la reparația unui obiect de menire socială. Consider că s-a procedat just. În republică există atâtea publicații libere care oglindesc imparțial realitatea. Autoritățile ar putea contribui la promovarea acestor publicații în teritoriu.
17.	Nina Osadciuc, or. Soroca	Publicațiile periodice sunt un fel de „marfă”, producătorii căreia trebuie să activeze în condiții egale. Astăzi acest criteriu nu se respectă – ziarul „Realitatea” primește din bugetul raionului peste 300.000 lei anual, ceea ce nu se întâmplă cu ziarele independente.
18.	Ion Spinei, ziarist, lider sindical, or. Soroca	Este necesară deetatizarea presei, nu cred însă că o astfel de lege ar fi implementată adecvat.
19.	Vera Brasovshi, or. Sângerei	Propun ca publicațiile care astăzi sunt susținute din banii statului să fie reorganizate în monitoare oficiale.
20.	Tudor Mocanu, or. Sângerei	Optez pentru lichidarea publicațiilor de stat. În locul lor ar fi binevenite paginile web, căci sunt mai ieftine de întreținut și destul de accesibile. Astfel s-ar economisi banii publici.
21.	Angela Albu, or. Sângerei	Atât ca cititor, cât și ca reprezentant al administrației publice locale, consider deetatizarea presei un avantaj. Aceasta ne-ar permite să economisim banii publici și să câștigăm un acces mai liber la informare pentru cetățean.
22.	Grigore Manole, or. Sângerei	Consider ca un consiliu raional sau un guvern se cuvine să aibă organul său de presă, dar să fie unul mai mult public. Să fie înlăturată practica de a acoperi spațiul cu decizii neînțelese pentru cititorul simplu. Ar fi bine să fie oferit mai mult spațiu pentru exprimarea opiniei cetățeanului, soluționarea problemelor acestuia, să fie eliminată cenzura.

Nr.	Autorul	Opinii expuse
23.	Valentin Boldișor, s. Ivancea, Orhei	Deetatizarea presei trebuie să aibă loc cu respectarea legislației în vigoare. Publicațiile raionale nu trebuie neapărat să devină proprietatea jurnaliștilor care acum sunt angajați la aceste ziare, pentru că ei sunt îndoctrinați și neprofesioniști.
24.	Ion Iacub, s. Onișcani, Criuleni	Ziarele trebuie privatizate, iar jurnaliștii de la ziarele raionale trebuie instruiți pentru a putea edita un ziar de calitate.
25.	Boris Răileanu, lider agricol, s. Zorile, Orhei	Pentru a evita utilizarea unor ziare, mai ales de autorități, ca bătăiea contra celor incomozi, dar și pentru ca să avem o presă de calitate, mass-media trebuie deetatizată.
26.	Vasile Duca, directorul Liceului Teoretic „Ștefan cel Mare” din or. Rezina	Nici presa locală și nici cea centrală nu trebuie să fie finanțate din bugetul public. Autoritățile publice ar trebui să editeze doar buletine informative, gen monitor, în care să fie publicate toate documentele emise de ele, pentru a asigura accesul populației la informație.

Oportunitatea acordării ajutoarelor de stat pentru publicațiile periodice

Nr.	Autorul	Opinii expuse
1.	Anatol Leahu, sindicate, consilier orășenesc Drochia	Susțin ideea creării unui Fond de susținere a presei, dar neapărat este necesar un Consiliu de administrare foarte echilibrat, care ar pune umărul la repartizarea corectă a finanțelor.
2.	Dumitru Guțu, pensionar, fost primar, s. Nicoreni, Drochia	Deoarece situația economică este foarte dificilă, eu cred că statul trebuie să ajute dozat organele de presă, dar trebuie s-o facă foarte atent, echilibrat, obiectiv și să nu ceară, drept recompensă, susținerea sa informațională, publicarea articolelor cu caracter de laudă a organismelor statale.
3.	Galina Prodan, biblioteca raională, or. Drochia	Pentru susținerea presei este necesar de creat un Fond, din care să fie „alimentate” toate publicațiile periodice, dar în conformitate cu necesitățile lor și cu aportul pe care îl au în societate, dar nu după gradul de servilism. S-ar cere o colaborare mai fructuoasă între APL, agenții economici și colectivele redacționale. În urma încheierii contractelor de colaborare triplă, în ziare și la TV s-ar mări volumul de publicitate de stat și cea a agenților economici, ar apărea pagini tematice plătite (medicina, învățământ, organele de drept, agenții economici, cultură etc.). Cu toată această colaborare, jurnaliștii trebuie să-și păstreze publicația liberă și independentă.
4.	Liuba Bulgaru, redactor, PP „Glia Drochi-ană”	Este minunată ideea creării unui Fond de susținere a publicațiilor periodice, cu toate că aceasta nu înseamnă că finanțele de undeva ar putea salva o publicație de autolichidare.
5.	Silvia Reșetic, manager Liceul Teoretic „B.P.Hasdeu”, or. Drochia	Edițiile de partid nu trebuie să fie susținute de stat. Într-adevăr se cere să fie creat un fond în care, pe diferite căi, să fie acumulate resurse financiare, dar care să fie repartizate strict după necesități, ca să ajute organele de presă mai sărace să supraviețuiască și să-și întărească pozițiile pe piața informațională.
6.	Ala Buhai, conducător artistic, secția cultură, or. Drochia	Publicația trebuie să fie atractivă, interesantă, ca să intereseze cititorii. Diferențierea strictă a tematicii ar aduce mai mulți cititori. Pe mine, de exemplu, nu mă interesează agricultura, ci numai cultura. Iar prin sporirea numărului de abonamente organul de presă și-ar forma un buget considerabil și nu ar aștepta subsidii de la stat. Aceasta ar aduce și mai multă publicitate, adică mai mulți bani.

Nr.	Autorul	Opinii expuse
7.	Dumitru Popov, jurnalist-pensionar, or. Drochia	Alocații financiare trebuie să fie doar pentru publicațiile dedicate copiilor, tineretului și celor de specialitate. Celelalte să-și asigure necesarul prin abonamente, publicitate și scriere de proiecte.
8.	Irina Morcov, cl. XI, Liceul „B.P.Hasdeu”, or. Drochia	Eu sunt împotriva ajutorului de stat, fiindcă orice alocare presupune anumite angajamente în schimb. O presă cu adevărat liberă trebuie să fie liberă totalmente, ziariștii singuri să-și adune finanțe pentru existență. Amestecul statului să fie nul sau minim, ca să nu influențeze politica editorială. În astfel de cazuri mai binevenită ar fi o susținere din partea agenților economici, a sponsorilor.
9.	Lidia Vicol, corispondent Radio Moldova, or. Drochia	O metodă bună de acumulare de fonduri ar fi publicarea materialelor de interes sporit, pentru a avea mai multe abonamente. O metodă ar fi și publicarea contra plată a autorilor străini. Oricum, susținerea statului prin orice metode este necesară.
10.	Elvira Fătu, manager de farmacie, or. Drochia	Cred că statul ar trebui să formeze un fond financiar, dar să distribuie banii conform unor proiecte, scrise de colectivele redacționale și adresate Consiliului de administrare al Fondului, în care să fie stipulate direcțiile de bază unde vor fi cheltuiți acești bani.
11.	Nicolae Tomșa, director AO ADL „Leova”, or. Leova	Statul poate să ajute presa prin eliminarea TVA din publicitatea ziarelor, reducerea taxei pentru ziare pentru difuzarea acestora.
12.	Anatol Cuzuioc, consilier orășenesc de Rezina, om de afaceri	Statul ar trebui să acorde presei anumite facilități, dar această susținere să fie indirectă și egală pentru toți.
13.	Dionis Olaru, om de afaceri, or. Rezina	Editarea unei publicații este o afacere ca oricare alta și trebuie să se bazeze pe propriile resurse. Vinde-ți marfa, prestează servicii și prosperă dacă dorești să activezi în acest domeniu. Resursele adunate în bugetul public trebuie folosite în alte scopuri.

Nr.	Autorul	Opinii expuse
14.	Ion Tudose, profesor, s. Ghiduleni, Orhei	Presa, inclusiv cea locală, cultivă și formează opinia publică. Cred că autoritățile publice ar putea, dacă au mijloace, să susțină financiar și presa locală, dar nu selectiv, ci toate edițiile cu caracter social și conform unor criterii clare, egale pentru toți. În cazul când un ziar depinde financiar de o autoritate, acesta nu va reflecta obiectiv realitatea și rolul acestei autorități în viața societății. În condițiile noastre, poate că mass-media ar trebui finanțată parțial din resursele publice, dar fără ca autoritățile să poată impune condiții sau să se amestece în politica editorială și tematica publicațiilor.
15.	Sergiu Aga, preot de Orhei	În Occident presa, inclusiv și cea locală, își câștigă singură existența, guvernele cointeresate în consolidarea democrației uneori sprijină aceste ziare, dar în mod indirect. La noi s-a mai păstrat un atavism din perioada sovietică când o parte din presa locală continuă să fie finanțată din buget. Și autoritățile respective, plătind ziarele cu bani publici, le folosesc, desigur, în interesele lor. Pe când misiunea principală a presei este să supravegheze activitatea autorităților și să informeze societatea cum acestea își fac datoria.
16.	Natalia Luca, barmen, or. Orhei	Cred că presa locală trebuie să-și câștige existența de una singură. Lupta pentru existență o face mai receptivă la necesitățile cititorilor, mai calitativă, mai îndrăznească. Și dimpotrivă, când omul știe că indiferent de faptul dacă va alerga sau va sta în cabinet, salariul îi este asigurat, de ce și-ar face probleme?!
17.	Klaus Kniffki, parohul Bisericii catolice din or. Orhei	În Germania nu avem presă cu acoperire națională. Practic toată presa regională și locală își câștigă existența din reclamă și vânzări. Într-o țară unde se citește mult și unde cititorul procură multe ziare, cred că nici nu este nevoie de a susține presa din buget.
18.	Vladimir Cociorvă, primar de Brăviceni, Orhei	Deocamdată, nu ne putem lipsi de ziare subvenționate de autorități. Dar dacă aș fi managerul unui asemenea ziar, aș face tot posibilul pentru a trece la autofinanțare, ca să nu depind de cineva.
19.	Boris Răileanu, lider agricol, s. Zorile, Orhei	Presa ar putea fi susținută prin diminuarea impozitelor, reducerea plăților pentru distribuire, compensarea unor părți din costul abonamentelor pentru anumite categorii de cititori (pensionari, tineret).

Nr.	Autorul	Opinii expuse
20.	Vladimir Căldare, or. Soroca	Trebuie ajutate, în primul rând, publicațiile periodice pentru copii și tineret, iar dacă sunt posibilități și ziarele independente.
21.	Stela Zăbrian, specialist în relațiile cu publicul la primăria Soroca	Primăria Soroca editează Monitorului Oficial al Consiliului orășenesc prin intermediul ziarului independent din teritoriu, și aceasta este o susținere a ziarului.
22.	Aliona Dreglea, specialist relații cu publicul, Consiliul raional Sângerei	Pe de o parte, sunt pentru facilitățile care ar stimula dezvoltarea mai multor organe de presă, publicații. Totuși, nu pot să accept subvenționarea din motiv că suntem un stat cu un buget auster. Dacă se solicită credite preferențiale pentru presă atunci se lasă la o parte alte probleme mai stringente ale societății. Propun ca publicațiile periodice să-și acopere cheltuielile din publicitate, dar totodată spațiul rezervat pentru educația și informarea cititorului să fie păstrat.
23.	Tudor Mocanu, consilier, președintele Uniunii Teritoriale „Agroind-sind”, Sângerei	Prin acest ajutor de stat care se propune, presa devine un serviciu parazitar al societății. Or, este legea naturii: cine e mai puternic acela predomină în societate. Susțin doar impozitarea preferențială pentru mass-media.
24.	Ion Roșca, responsabil de relații mass-media în cadrul PD, șeful Centrului Metodologic al DGÎTS Sângerei	Dacă dorim ca ziaristii să mai respecte și Codul deontologic, e nevoie ca ei să nu fie dependenți de cineva. Avem exemplul ziarului local susținut din banii publici. Nu observăm o tratare critică a activității funcționarului public, care este necesară, nici chiar una obiectivă nu găsești.
25.	Grigore Manole, profesor de istorie la Liceul Teoretic „Olimp”, Sângerei	Dacă ne referim la presa locală, ne ciocnim de situații când se face partizanat, cumătrism. Aceste fapte însă nu mă împiedică să cred că asistența din partea statului e un lucru binevenit pentru presă.

Nr.	Autorul	Opinii expuse
26.	Emil Cebotaru, vicepreședintele organizației teritoriale Partiturii Liberal, or. Sângerei	Organele și instituțiile de stat sunt obligate să asigure accesul la informație, să se subordoneze principiilor transparenței. Acesta să facă statul și cititorul va avea interes să urmărească această realitate prin presă. Iar organul de presă să aibă în slujba sa profesioniști, care ar putea fără echivoc, liber și echidistant să urmărească acest proces de democratizare și de respectare a legislației.
27.	Marin Bargan, licean Liceul Teoretic „M. Eminescu”, or. Sângerei	Sunt totalmente pro unei prese independente. Presa finanțată din sursele statului va fi oricum cenzurată.
28.	Larisa Grosu, or. Sângerei	Optez pentru ajutoarele de stat spun care sunt binevenite sub orice formă, chiar și aceleași plăți pentru achitarea chiriei sediului.
29.	Angela Albu, or. Sângerei	Sunt pentru susținerea publicațiilor periodice independente.
30.	Mihai Ungureanu, or. Sângerei	Cu ajutorul din partea statului, publicația periodică ar fi ca și cum sub umbrela statului. Adică: ți-am oferit susținere, așa că reflectă ce facem și întreprindem ca autorități.
31.	Nadejda Ciurgău, Sângerei	Ziarele nu trebuie ajutate de stat. Dacă ziarul nu are bani de supraviețuire, înseamnă că nu e destul de interesant sau este condus inefficient.
32.	Tudor Cristea, s. Brașenii Noi, Telenești	Statul trebuie să ajute ziarele, în special pe cele locale, căci sunt mai sărace. La fel, ziarele raionale trebuie privatizate și dezvoltate să facă propagandă.
33.	Grupul de discuții, or. Ci-mișlia	Ziarele mici, slabe nu trebuie susținute de către stat, căci presa, la urma-urmei, este o afacere și concurența aici este inevitabilă.

Propuneri generale pentru îmbunătățirea situației presei

Nr.	Autorul	Opinii expuse
1.	Vasile Popușoi, pedagog pensionar, Orhei	Instituțiile bugetare, inclusiv școlile, bibliotecile școlare și publice trebuie abonate, din contul statului, la cel puțin 2-3 ediții periodice
2.	Mihai Grosu, medic, or. Rezina	În Moldova trebuie susținuți și protejați în mod deosebit jurnaliștii de investigație, pentru că ei riscă și muncesc cel mai mult.
3.	Angela Zaharov, telejurnalistă, or. Rezina	Ar trebui înăsprite măsurile pentru îngrădirea accesului la informația de interes public, nepublicarea unor asemenea informații. Autoritățile publice, organele de stat ar trebui obligate prin lege să reacționeze la articolele ce-i vizează, mai ales când este vorba de investigații care denotă că respectivii au intrat în conflict cu legea.
4.	Liuba Bulgaru, redactor-șef, PP „Glia Drochiană”	Ar fi bine să apară conerene de presă, care ar atrage investitori străini în presa din R Moldova. Totodată, lupta cu “Poșta Moldovei” amintește de chinurile lui Don Quijote cu morile de vânt. De aceea, atâta timp, cât această instituție responsabilă de difuzarea presei nu va avea un concurent cu o activitate similară, problemele mass-media scrise vor continua să persiste, ba, poate, chiar se vor acutiza. Aici s-ar cere neapărat intervenția statului, implicarea lui, deși cea mai fericită rezolvare ar fi, totuși, concurența în vederea distribuirii presei.
5.	Grupul de discuții, or. Soroca	Deetatizarea este necesară pentru a crea condiții egale pentru toate sursele de informare în masă. Dacă societatea, în persoana organelor administrative locale și centrale, dorește să nu piardă legătura cu cetățenii, este stringent necesar de a crea condiții egale pentru activitatea tuturor organelor mass-media, iar în măsura posibilităților, de acordat facilități ziarelor, la nivel central – prin intermediul legilor fiscale și, la nivel local – prin abonarea instituțiilor bugetare la publicațiile periodice din contul statului și la acordarea pe gratis a spațiului pentru activitate.
6.	Grupul de discuții, or. Sângerei	Unii spun că trebuie să existe și presa de stat, și presa independentă. În așa mod, populația ar avea acces la mai multe surse de informații, astfel, comparând comentariile și făcându-și concluziile proprii.

Nr.	Autorul	Opinii expuse
7.	Grupul de discuții, or. Cimișlia	Este necesar de făcut următoarele: 1. Instituirea unor burse speciale de către Guvern pentru studenții de la ziaristică; 2. Revenirea în redacții la plătirea onorariilor; 3. Organizarea taberelor de vară pentru membrii colegiilor de redacție ale ziarelor școlare.
8.	Слава Перунов, «СП», Бэлць	Одной из форм поддержки считаю снятие 20% НДС на рекламу в общественно-политических, культурных и образовательных СМИ местного производства и снятие пункта о местном сборе в 5% для всех СМИ.
9.	Nina Osadciuc, medic, Centrul de Medicină Preventivă, or. Soroca	La începuturile reformelor economice, consilierii locali acordau facilități mișcării cooperatiste și a venit timpul să facem acest lucru și cu referință la presă. Aceste facilități ar fi, de exemplu, acordarea spațiului pentru redacții pe gratis sau la prețuri simbolice.

Capitolul

PROPUNERI PENTRU ÎMBUNĂȚIREA PROIECTELOR DE LEGI

Sinteza propunerilor pentru proiectul Legii privind deetatzarea publicațiilor periodice

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
1.	Tudor Golban, consilier raional Drochia	<p>Drept publicație de stat să fie doar Monitorul oficial național și el să fie distribuit fără plată la APL, la biblioteci, instituții medicale și de învățământ. Și la nivel local statul, prin intermediul APL, să găsească mijloace și să editeze de două ori pe lună un Monitor oficial ori un Buletin informativ, în care să fie publicate deciziile Consiliului raional pentru informarea largă a populației. În rest, cealaltă informație publicistică să fie lăsată în grija jurnaliștilor, că ei știu cum să-și facă meseria mai bine.</p> <p>Propunere: Publicație de stat să fie doar Monitorul Oficial al Republicii Moldova (în continuare – MO RM).</p>	<p>Rezoluție: se acceptă parțial.</p> <p>Pe de o parte, potrivit proiectului de lege, MO RM urmează a fi inclus în Lista publicațiilor periodice publice, prevăzută în art.1 alin.(2). Astfel, în continuare MO RM va rămâne o publicație periodică publică (de stat). Pe de altă parte, propunerea de a institui MO RM în calitate de unică publicație periodică publică nu poate fi acceptată. În opinia autorilor, problema privind necesitatea existenței unor alte publicații periodice publice urmează a fi examinată, de către Parlamentul Republicii Moldova, în raport cu fiecare caz concret: publicații periodice pentru copii, tematice – energetică construcții, llicitații etc.</p>
		<p>Propunere: MO RM să fie distribuit fără plată la APL, la biblioteci, instituții medicale și de învățământ.</p>	<p>Rezoluție: propunerea se respinge.</p> <p>Proiectul de lege în discuție are ca obiect deetatzarea publicațiilor periodice. Propunerea dată (având ca obiect finanțele publice) depășește obiectul de reglementare al acestui proiect de lege.</p>
		<p>Propunere: La nivel local statul, prin intermediul APL, să se găsească mijloace și să editeze de două ori pe lună un Monitor oficial ori un Buletin informativ, în care să fie publicate deciziile Consiliului raional pentru informarea largă a populației.</p>	<p>Rezoluție: propunerea se acceptă parțial. Proiectul de lege creează premise pentru editarea monitorelor oficiale ale APL, fără a consacra expres această obligație. A se vedea art.1 alin.(2), art.7 și art.17 alin. (1) lit. c) și d). Autorii consideră oportună instituirea expresă a unei asemenea obligații; această obligație, însă, constituie obiect de reglementare al unor alte legi.</p>

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
2.	Irina Morcov, cl. XI, Liceul „B.P.Hasdeu”, or. Drochia	<p>Publicațiile de stat nu trebuie lichidate, ci privatizate, ci privatizate, se afirmă pe piața informațională.</p> <p>Propunere: Publicațiile periodice de stat urmează a fi privatizate.</p>	<p>Rezoluția autorilor proiectului de lege</p> <p>Rezoluție: propunerea se acceptă parțial. Printre formele de deetatzare ale publicațiilor periodice sunt prevăzute: a) reorganizarea în monitor oficial al raionului, al municipiului sau al unității teritoriale autonome cu statut special, c) privatizarea și d) lichidarea (art.6 lit.b)). Proiectul de lege lasă la latitudinea fondatorului adoptarea deciziei privind forma de deetatzare a publicațiilor periodice. A impune obligativitatea privatizării publicațiilor periodice, în calitate de normă generală, o considerăm inoportună. Astfel, spre exemplu, în cazul în care în unitatea administrativ-teritorială în cauză nu există monitor oficial (local), procesul de reorganizare a publicațiilor periodice reprezintă o oportunitate a asigurării (de către autoritățile în cauză) a dreptului la informația de interes public.</p>
3.	Eufrosinia Grețu, vicepreședintele raionului Leova	<p>Este bine să se transforme ziarele de stat în ziare de tip „Monitor”, dar va fi greu, deoarece nu toți conștientizarii sunt de acord cu acest lucru.</p> <p>Propunere: Urmează a fi înlocuite garanții ale exercitării procesului de deetatzare a publicațiilor periodice.</p>	<p>Rezoluție: asemenea garanții sunt prevăzute în proiectul de lege. A se vedea art.15.</p>

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
4.	Nicolae Tomșa, director AO ADL „Leova”, or. Leova	Schimbarea statutului ziarelor ar trebui să aibă loc în paralel cu lichidarea cenzurii în presă. Propunere: Urmează a fi instituite reglementări detaliate privind interdicția cenzurii în publicațiile periodice.	Rezoluție: asemenea prevederi constituie obiect al proiectului Legii cu privire la libertatea de exprimare, adoptată în martie 2010, și al proiectului Legii privind completarea Codului penal al Republicii Moldova, înaintate în Parlamentul Republicii Moldova cu titlu de inițiativă legislativă, pe data de 18 decembrie 2009.
5.	Zinaida Boiștean, specialist principal, aparatul președintelui raionului Leova	Există riscul ca cei care vor privatiza ziarul să fie persoane cu anumite viziuni politice, care vor utiliza ziarul de asemenea ca un instrument de manipulare. Propunere: Urmează a fi instituite reglementări privind respectarea de către publicațiile periodice deetatzitate a principiului pluralismului, asigurându-se reflectarea echitabilă și imparțială a evenimentelor sociale și politice.	Rezoluție: propunerea se regăsește în Constituție și în legislația în vigoare. Art.34 alin.(4) din Constituția Republicii Moldova prevede: „Mijloacele de informare publică, de stat sau private, sînt obligate să asigure informarea corectă a opiniei publice.” Această prevedere urmează a fi interpretată prin prisma standardelor internaționale. Menționăm, cu titlu de exemplu, anumite prevederi din Recomandarea Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei NR. R(99)15 către statele membre cu privire la unele măsuri vizând reflectarea campaniilor electorale de către mijloacele de comunicare în masă: „Cadrul de reglementare privind reflectarea alegerilor de către mijloacele de comunicare în masă nu ar trebui să afecteze independența editorială a ziarelor sau a revistelor și nici dreptul lor de a exprima o anumită preferință politică.” Totodată, această prevedere constituțională, spre exemplu, nu implică interdicția de fondare a ziarelor de către partide politice, politica editorială a cărora este influențată de partidele politice. O asemenea interdicție este valabilă doar în raport cu (tele)radiodifuzorii.

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
6.	Ana Florea, inspector școlar, or. Leova	<p>Noile ziare, după privatizare, ar trebui să se conducă de 2 principii, expunerea veridică a faptelor și plasarea în centrul evenimentelor a tuturor categoriilor de cetățeni, pentru ca presa să fie cu adevărat utilă și interesantă.</p> <p>Propunere: Urmează a fi instituite reglementări privind respectarea de către publicațiile periodice deetatzitate a principiului pluralismului, asigurându-se reflectarea echitabilă și imparțială a evenimentelor sociale și politice.</p> <p>Propunere: Urmează a fi instituite reglementări privind reflectarea activității tuturor categoriilor sociale (principiul pluralismului social).</p>	<p>Rezoluție: propunerea nu ține de obiectul legii.</p> <p>Rezoluție: propunerea dată are ca obiect reglementări cu caracter general privind activitatea publicațiilor periodice: instituirea unor astfel de reglementări (speciale) doar în raport cu publicațiile periodice deetatzitate (privatizate), pe de o parte, poate constitui obiect al ingerințelor ce nu sunt necesare într-o societate democratică (condiții de concurență neloială), pe de altă parte – teme nejustificate al etatzării (anulării rezultatelor privatizării) ulterioare a publicațiilor periodice. Totodată, reamintim că procesul de deetatzizare a publicațiilor periodice urmează a fi deetatzat inclusiv în vederea asigurării eficienței utilizării banilor publici. Astfel, publicațiile periodice deetatzitate urmează să-și desfășoare activitatea în condițiile economiei de piață.</p>

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
7.	Ion Plămădeală, administrator SC. „Onorio” SRL, or. Leova	<p>Presa de stat ar putea fi transformată în „Monitoare” dar să fie ca suplimente la ziarele locale independente, deja existente, ca să ajungă la mai mulți cititori. De asemenea, ar fi binevenit un suport material pentru cei care au un plan de privatizare bine pus la punct și, în baza unui concurs, să aibă câștig de cauză.</p> <p>Propunere: Publicațiile periodice de stat urmează a fi transformate în monitoare oficiale ale raioanelor, municipiilor și unităților teritoriale autonome cu statut juridic special. Astfel de monitoare urmează a fi distribuite în calitate de suplimente ale publicațiilor periodice private locale.</p>	<p>Rezoluție: propunerea dată este în concordanță cu prevederile proiectului de lege în discuție.</p>
8.	Alex Ionașco, specialist tineret și sport, Leova	<p>Propunere: Urmează a fi înlocuite reglementări privind acordarea ajutoarelor de stat către publicațiile periodice de actualitate.</p>	<p>Rezoluție: pe de o parte, propunerea dată urmează a fi examinată în contextul proiectului Legii cu privire la ajutoarele de stat pentru publicațiile periodice. Pe de altă parte, proiectul Legii privind deactualizarea publicațiilor periodice, indirect (în conformitate cu obiectul de reglementare al unei asemenea legi tematice), prevede asemenea ajutoare: a se vedea art.13.</p> <p>Rezoluție: proiectul de lege nu necesită prevederi noi în vederea implementării propunerii date. Proiectul de lege nu exclude apariția, în calitate de fondatori ai publicațiilor periodice de actualitate, a ONG-urilor.</p>

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
9.	Mihai Grosu, medic, or. Rezina	<p>Ar trebui de făcut unele completări, prin care să fie susținut jurnalismul de investigație, autoritățile fiind obligate să reacționeze la publicațiile din presă și să informeze societatea despre măsurile întreprinse pe dezvăluirile jurnaliștilor.</p> <p>Propunere: Urmează a fi instituite reglementări privind susținerea jurnalismului de investigație și obligația autorităților de a reacționa asemenea publicații în presă.</p>	<p>Ar trebui de făcut unele completări, prin care să fie susținut jurnalismul de investigație, autoritățile fiind obligate să reacționeze la publicațiile din presă și să informeze societatea despre măsurile întreprinse pe dezvăluirile jurnaliștilor.</p> <p>Rezoluție: asemenea prevederi constituie obiect al Legii cu privire la libertatea de exprimare.</p>
10.	Victor Floca, jurnalist - pensionar, redactorul Ziarului raional din Telenești în perioada 1967-1990, or. Telenești	<p>Presa locală ar trebui susținută financiar, dar nu din bugetul raionului, ci din cel de stat.</p> <p>Propunere: Urmează a fi instituite reglementări privind acordarea ajutoarelor de stat către publicațiile periodice de actualitate.</p>	<p>Presa locală ar trebui susținută financiar, dar nu din bugetul raionului, ci din cel de stat.</p> <p>Rezoluție: propunerea dată urmează a fi examinată în contextul proiectului Legii cu privire la ajutoarele de stat pentru publicațiile periodice, elaborat de societatea civilă.</p>

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
11.	<p>Руслан Михалевский, заместитель главного редактора «СП»; Евгений Урушук, главный редактор информационного агентства «ДЕКА-пресс»; Мария Попа, редактор газеты «Vocea Bălțului»; Людмила Чергуца, редактор газеты «Vocea Bălțului»; Инна Чучуян, тележурналист «Телерадио-Бэлць»; Сергей Банарь, независимый советник бельцкого муниципального Совета; Ирина Пашнева, сотрудница газеты «Профсоюзные вести» (Тирасполь); Маргарита Солодкая, сотрудница газеты «Профсоюзные вести» (Тирасполь); Ион Урушук, редактор студенческой газеты «Samrus»; Александр Дзекиш, редактор газеты «USB»; Дэвид Гелиске (США), волонтер Корпуса мира;</p>	<p>— Глава I, ст.5 («Регистрация публичных периодических изданий»), ч.6: временной предел (1 января 2011 года) очень мал для проведения полноценной и законной процедуры по разгосударствлению периодических изданий – останется слишком мало времени после принятия Закона Парламентом (после нескольких чтений – ориентировочно август-сентябрь 2010 года). За несколько месяцев нереально провести процедуру по разгосударствлению периодических изданий без использования коррупционных схем. Предлагается: запретить бюджетное финансирование и издание публичных периодических изданий, незарегистрированных в Списке публичных периодических изданий, не с 1 января 2011 года, а спустя 24 месяца после принятия Закона РМ о разгосударствлении периодических изданий</p> <p>Propunere. A modifica perioada, consacrată în art.5 alin.(6) din proiectul de lege (prin sintagma „Începând cu 1 ianuarie 2010”), în care se păstrează dreptul de a finanța și a edita publicații periodice publice înregistrate în Registrul publicațiilor periodice publice. Autorii propuneri consideră binevenită instituirea acestei perioade prin intermediul consacrării unei termene (24 de luni), a cărei început urmează a fi instituit în raport cu momentul adoptării proiectului de lege.</p>	<p>Rezoluție: propunerea se acceptă. Totodată, în conformitate cu (uzanțele) normele tehnicii legislative, autorii prezentei rezoluții consideră necesară instituirea acestei perioade în raport cu momentul intrării în vigoare a legii.</p> <p>Rezoluție redacțională: sintagma „Începând cu 1 ianuarie 2011,” din art.5 alin.(6) se substituie cu sintagma „După expirarea a 24 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi”.</p> <p>Prin analogie, autorii prezentei rezoluții consideră necesară modificarea art.15 din proiectul de lege în discuție.</p> <p>Rezoluție redacțională: sintagma „până la data de 1 ianuarie 2011” din art.15 se substituie cu sintagma „în decurs de 24 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi”.</p>

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
11.		<p>— Глава II, ст.12 («Особые требования к организации и проведению Конкурса по приватизации периодического издания»).</p> <p>Добавить основной пункт: предоставить приоритет издательскому коллективу приватизировать свое периодическое издание (причем с минимальным/символическим уставным капиталом). И только в случае отказа издательского коллектива приватизировать свое издание объявить Конкурс по приватизации.</p>	<p>Rezoluție: propunerea este în contradicție cu politica de stat în domeniul privatizării, stabilită în Legea Republicii Moldova nr.121-XVI din 04.05.2007 privind administrarea și deetizarea proprietății publice. Potrivit art.34 din această lege, prețul bunului supus privatizării se stabilește de vânzător: Parlamentul Republicii Moldova și-a declinat această competență în favoarea autorităților administrației publice centrale și în favoarea autorităților administrației publice locale. A pune în discuție acceptarea propunerii examinate în acest context presupune examinarea propunerii de a efectua modificări majore în politica statului în domeniul deetizării proprietății publice, fapt care nu a constituit obiect al preocupărilor autorilor acestui proiectului de lege.</p>
		<p>Propunere: Urmează a fi consacrate reglementări în vederea instituirii: a) dreptului prioritar al colectivului redacțional (managerilor și ziarșiștilor, angajați în bază de contract individual de muncă și/sau contract de prestare de servicii) de a privatiza publicația periodică (în proces de deetizare) la un preț simbolic, b) obligației autorităților administrației publice cu atribuții în domeniul deetizării proprietății publice (Guvernul Republicii Moldova, autoritățile administrației publice centrale (inclusiv Agenția Proprietății Publice de pe lângă Ministerul Economiei și Comerțului), autoritățile administrației publice locale) de a organiza și desfășura Concursul pentru privatizarea publicației periodice doar în urma prezentării refuzului colectivului redacțional de a privatiza publicația periodică la un preț simbolic.</p>	<p>Rezoluție: propunerea este în contradicție cu politica de stat în domeniul privatizării, stabilită în Legea Republicii Moldova nr.121-XVI din 04.05.2007 privind administrarea și deetizarea proprietății publice. Potrivit art.34 din această lege, prețul bunului supus privatizării se stabilește de vânzător: Parlamentul Republicii Moldova și-a declinat această competență în favoarea autorităților administrației publice centrale și în favoarea autorităților administrației publice locale. A pune în discuție acceptarea propunerii examinate în acest context presupune examinarea propunerii de a efectua modificări majore în politica statului în domeniul deetizării proprietății publice, fapt care nu a constituit obiect al preocupărilor autorilor acestui proiectului de lege.</p>

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
11.		<p>Глава II, ст.12 («Особые требования к организации и проведению Конкурса по приватизации периодического издания»), часть 1: конкретизировать, что означает «объект приватизации»? Ведь в большинстве случаев так называются рабочие помещения, как правило, арендуется).</p> <p>Propunere: Urmează a fi consacrate reglementări în vederea detalierii semnificației sintagmei „obiectul privatizării” din art.12 alin.(1) al proiectului de lege.</p>	<p>Rezoluția autorilor proiectului de lege</p> <p>Rezoluție: propunerea se acceptă parțial. Instiutirea unor reglementări detaliate privind conceptul „bun supus privatizării” nu este necesară, deoarece asemenea reglementări sunt consacrate în art.27, 28, 29 etc. din Legea privind administrarea și deetatzarea proprietății publice.</p> <p>Rezoluție redacțională: sintagma „obiectul privatizării” din art.12 alin.(1) se substituie cu sintagma „bunului supus privatizării”.</p>
12.	<p>A. Гальченко, редактор «Meleag natal» (Бричань), Т. Боросан, редактор «Curierul de Edineț» (Единцы), А. Решетник, редактор «Pasul nou» (Дондюшаны), В. Бачу, редактор «Meridian Ocnița» (Окница).</p>	<p>Вызывает много замечаний по сути самого предлагаемого закона, а также он противоречит ст.34 пп. 1, 2, 3 Конституции Республики Молдова.</p>	<p>Propunere: A se examina constituționalitatea proiectului de lege, în contextul art.34 alin.(1)-(3) din Constituția Republicii Moldova.</p> <p>Rezoluție: proiectul de lege în discuție nu contravine art.34 alin.(1)-(3) din Constituția Republicii Moldova. In alin.(1)-(3) ale Articolul 34 Dreptul la informație din Constituției Republicii Moldova se prevede: „(1) Dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngărdit. (2) Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sînt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.</p>

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
12.		<p>St.3 Цели разгосударствления.</p> <p>Пункт а) гласит: «гарантия свободы выражения и доступа к информации и свободному формированию общественного мнения». И для этого предлагается в пункте с) ст. 6 ликвидировать газеты. Абсурд.</p> <p>Propunere: A se examina concordanța dintre următoarele prevederi ale proiectului de lege: art.3, potrivit căruia „Deetatiizarea presei se efectuează în scopul: a) garantării, în condițiile pluralismului politic, a libertății de exprimare și a accesului la informație al populației, care ar contribui la libera formare a opiniei publice ...” și art.6, potrivit căruia „Publicația periodică poate fi deetată prin: ... c) lichidare”.</p>	<p>(3) Dreptul la informație nu trebuie să prejudicieze măsurile de protecție a cetățenilor sau siguranța națională.” În calitate de prevederi ce constituie obiect al unuiia dintre drepturile fundamentale ale omului, normele citate din Constituție și-au găsit detalieri în Legea privind accesul la informație. Remarcăm, totodată, că art.34 alin.(1)-(3) nu consacără existența unor ziiare de stat în Republica Moldova, ci doar obligația autorităților de garanta informarea cetățenilor (persoanelor) asupra treburilor publice. Or, în condițiile actuale această obligație poate fi exercitată cu succes și în absența unor cheltuieli pentru întreținerea ziarelor de stat.</p> <p>Rezoluția autorilor proiectului de lege</p> <p>(3) Dreptul la informație nu trebuie să prejudicieze măsurile de protecție a cetățenilor sau siguranța națională.” În calitate de prevederi ce constituie obiect al unuiia dintre drepturile fundamentale ale omului, normele citate din Constituție și-au găsit detalieri în Legea privind accesul la informație. Remarcăm, totodată, că art.34 alin.(1)-(3) nu consacără existența unor ziiare de stat în Republica Moldova, ci doar obligația autorităților de garanta informarea cetățenilor (persoanelor) asupra treburilor publice. Or, în condițiile actuale această obligație poate fi exercitată cu succes și în absența unor cheltuieli pentru întreținerea ziarelor de stat.</p> <p>Rezoluție: prevederile citate din proiectul de lege au ca obiect de reglementare atât deetatiizarea publicațiilor periodice de stat din raioane, cât și a publicațiilor periodice ale autorităților administrației publice centrale: în raport cu ultimele publicații periodice, în anumite cazuri, lichidarea este unica formă posibilă de deetatiizare. Astfel, prevederile citate urmează a fi examinate în coroborare cu celelalte prevederi din proiectul de lege, în contextul asigurării aplicabilității legii.</p>

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
12.			<p>În contextul art.3 din proiectul de lege, reamintim că procesul de deetatzare are ca scop și armonizarea proporțiilor proprietății publice cu funcțiile statului și ale unităților administrativ-teritoriale. În condițiile mun. Chișinău – localitate în care există numeroase publicații private, care asigură accesul populației la informațiile de interes public privind activitatea autorităților administrației publice locale, în opinia noastră, decizia privind lichidarea publicației periodice municipale „Capitala” nu poate fi exclusă întru totul (salariații acestei publicații periodic urmând a fi implicați în procesul de informare a populației prin intermediul site-ului(lor) oficial(e) al(e) autorităților administrației publice locale și întocmirea monitorului oficial municipal).</p>
		<p>Есть такая статья – 34, пункт 3 и в Конституции РМ. Пункт d) «Развитие конкуренции в области прессы» Ликвидация газет не приводит к конкуренции. Ст.4 «Законодательство о разгосударствлении периодических изданий» Нынешнее законодательство и международные договоры не противоречат нынешнему положению дел в СМИ. Наоборот, предлагаемый проект Закона противоречит некоторым статьям Конституции (ст.34). Какие международные договоры обязывают Молдову разгосударствливать СМИ?</p>	

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
12.		<p>Propunere: A) a se examina conformitatea (legalitatea) situației de facto din domeniul publicațiilor periodice cu legislația internațională și națională în domeniu, B) a se examina conformitatea prevederilor proiectului de lege în discuție cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale tratatelor internaționale, la care țara noastră este parte.</p>	<p>Rezoluție:</p> <p>a) prevederile proiectului de lege sunt în conformitate cu prevederile Constituției Republicii Moldova și prevederile tratatelor internaționale, la care Republica Moldova este parte;</p> <p>b) practica, existentă în Republica Moldova, privind finanțarea publicațiilor periodice de stat din bani publici este contrară prevederilor Constituției Republicii Moldova și tratatelor internaționale, la care Republica Moldova este parte (acordarea ajutoarelor de stat pentru publicațiile periodice de stat).</p> <p>În temeiul punctului (9) Asigurarea respectării libertății de expresie din Planul de acțiuni UE-RM, Republica Moldova și-a asumat următoarele obligații: „Asigurarea relației transparente între autorități și instituțiile media în conformitate cu recomandările Consiliului Europei; ajutor financiar din partea statului pentru mass-media acordat în baza criteriilor stricte și obiective aplicate egal pentru toată mass-media”. Republica Moldova și-a asumat aceste obligații în vederea:</p> <p>a) eliminării practicilor, contrare standardelor internaționale și europene, de acordare a ajutoarelor de stat pentru ziarele de stat (care, în Republica Moldova, este numită, și, „finanțare bugetară” a ziarelor fondate de autoritățile publice), b) eliminării practicilor, contrare standardelor internaționale și europene, de acordare selectivă a ajutoarelor de stat – doar pentru ziarele fondate de autoritățile publice, în lipsa unor criterii stricte și obiective.</p>

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
12.		<p>Ст.8. «Порядок приватизации СМИ» Что будет приватизироваться, если кроме названия газеты и интеллектуального потенциала коллектива у редакции больше ничего нет, не считая столов и стульев? В этом случае 15% от продажной цены (ст.12) – что и кто эту продажную цену может определить?</p> <p>Propunere: Urmează a fi consacrate reglementări în vederea detalierii semnificației sintagmei „obiectul privatizării” din art.12 alin.(1) al proiectului de lege.</p>	<p>Rezoluție: propunerea se respinge, deoarece instituirea unor reglementări detaliate privind conceptul „bun supus privatizării” nu este necesară, deoarece asemenea reglementări sunt consacrate în art.27, 28, 29 etc. din Legea privind administrarea și deetatarea proprietății publice.</p> <p>Там же в ст.12 среди участников конкурса нет коллективов самих редакций. Но если коллектив сам желает приватизировать газету, он за свое имущество и за себя должен платить? Кому? За что? Пример: газета «Мегаполис» (Бричаны) из бюджета НЕ ФИНАНСИРУЕТСЯ и находится на самообслуживании. Все приобретено за собственные заработанные средства либо принесено из дома, либо получено в качестве гуманитарной помощи. Теперь коллективу все это еще и придется выкупать? Или это имущество станет чье-то собственностью?</p> <p>Rezoluție: propunerea se respinge, deoarece este în contradicție cu politica de stat în domeniul privatizării, stabilită în Legea Republicii Moldova nr.121-XVI din 04.05.2007 privind administrarea și deetatarea proprietății publice.</p>

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
13.	Ion Talmaci, redactor-șef, ziarul Consiliului raional Soroca „Realitatea”	<p>În primul rând, este necesar de a cunoaște care este definiția noțiunii „presă independentă”. Ziarul nostru are statut de întreprindere municipală și produce „marfa”, care se numește „informație”. Noi suntem doar o punte între administrația publică locală și comunitate. Legea ar trebuie să delimiteze foarte clar cine face parte și cine nu face parte din presa independentă.</p> <p>Propunere: În proiectul de lege urmează a fi consacrată noțiunea „presă independentă”.</p>	<p>Rezoluție: Proiectul de lege în discuție nu are ca obiect determinarea delimitării între „presa independentă” și alte categorii de publicații periodice, ci procesul de deetizare a publicațiilor periodice de stat.</p>
14.	Grupul de discuții, mun. Chișinău	<p>Propunere: În viitoarea lege, trebuie neapărat să fie clar stabilită o dată până când pot activa publicațiile periodice finanțate de stat;</p> <p>Propunere: Lista publicațiilor pasibile de privatizare să fie definitivată cu avizul societății civile</p>	<p>Rezoluție: în proiectul de lege există o asemenea prevedere. A se vedea art.5 alin.(6) și art.15 din proiect.</p> <p>Rezoluție: propunerea se acceptă, însă nu implică modificarea proiectul de lege; dreptul organizațiilor societății civile de a prezenta un asemenea aviz și, respectiv, obligația Parlamentului Republicii Moldova de al examina și-a găsit consacrare în Legea nr.239-XVI din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional.</p>
	Propunere: De revăzut cerințele față de cel care urmează să privatizeze		Rezoluție: propunerea este lipsită de obiect, fapt pentru care se respinge. La această propunere autorii proiectului urmează să revină în momentul prezentării avizului Guvernului Republicii Moldova la proiectul de lege în discuție.

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
14.		<p>Propunere: De modificat sau eliminat prevederea cu păstrarea, pe parcursul următorilor 3 ani, a numărului locurilor de muncă existent la momentul includerii publicației periodice în lista bunurilor supuse privatizării, nu este rezonabil să fie obligat agentul să țină la serviciu 5 oameni, dacă munca acestora o pot realiza 3</p> <p>Propunere: Trebuie de prevăzut cât mai clar procedura de desfășurare a privatizării</p>	<p>Rezoluție: propunerea se acceptă parțial. Rezoluție redacțională: sintagma „următorilor 3 ani” din art.10 alin.(1) lit.b) se substituie cu sintagma „următoarele 12 luni”.</p>
		<p>Propunere: Procedurile de înstrăinare sunt confuze, poate ar fi mai bine de lăsat doar varianta lichidării.</p>	<p>Rezoluție: politica de stat și reglementările detaliate în domeniul privatizării sunt stabilite în Legea Republicii Moldova nr.121-XVI din 04.05.2007 privind administrarea și deetizarea proprietății publice, în proiectul de lege în discuție fiind consacrate doar norme cu caracter special, aplicabile în cazul deetizării publicațiilor periodice. Acceptarea propunerii examinate, în acest context, presupune: a) repetarea majorității prevederilor din Legea Republicii privind administrarea și deetizarea proprietății publice în prezentul proiect de lege, b) examinarea propunerii de a efectua modificări majore în politica statului în domeniul deetizării proprietății publice, fapt care nu a constituit obiect al preocupărilor autorilor acestui proiectului de lege.</p> <p>Rezoluție: propunerea se respinge. A se vedea art.3 (Scopurile deetizării publicațiilor periodice) din proiectul de lege.</p>

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
15.	Vera Brașovshi, or. Sîngerei	<p>Propun ca publicațiile care astăzi sunt susținute din banii statului să fie reorganizate în monitoare oficiale.</p> <p>Propunere: Publicațiile periodice urmează a fi reorganizate în monitoare oficiale locale.</p>	<p>Rezoluție: o asemenea formă de deetizare este prevăzută în proiectul de lege.</p>
16.	Grupul de discuții, or. Cimișlia	<p>Propunere: Includerea prevederilor privind deetizarea presei în Constituția RM</p> <p>Propunere: oferirea posibilității colectivelor redacționale să participe la procesul de privatizare și să dețină nu mai puțin de 20 la sută din tot patrimoniul redacțional;</p> <p>Propunere: în rezultatul privatizării să se creeze în redacții nu societăți cu răspundere limitată, precum este acum în majoritatea cazurilor, ci societăți pe acțiuni, ceea ce ar permite și cititorilor să participe la activitatea redacțională, deținând o anumită parte de acțiuni.</p>	<p>Rezoluție: modificarea Constituției Republicii Moldova nu a constituit o preocupare a elaboratorilor proiectului de lege în discuție. Această propunere urmează a fi examinată detaliat în viitor.</p> <p>Rezoluție: propunerea este în contradicție cu prevederile Legii Republicii Moldova nr.121-XVI din 04.05.2007 privind administrarea și deetizarea proprietății publice.</p> <p>Rezoluție: propunerea se respinge, deoarece are ca temei o ipoteză falsă.</p>

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
17.	Слава Перунов, «СП», Бэлць	<p>1. Статя 10, пункт b) мне представляется весьма сомнительным, так как во многих газетах на сегодня штаты раздуты и не оптимизированы. Знаю это на примере нашего «Голоса Бэлць». Поэтому можно было бы заменено на: «сохранение на протяжении следующих 3 лет не менее половины числа рабочих мест».</p> <p>2. В законе должно быть прописано преимущество коллектива редакции на какую-то льготную приватизацию издания, а также на возможность льготной приватизации помещения, в котором находится редакция, если оно является публичной собственностью. Например, оно может его выкупить в течение 10-ти последующих лет после приватизации, условия могут быть льготными, то есть цена не рыночной, а какой-то другой.</p> <p>3. Коллектив после приватизации должен иметь право продать часть акций или доли издания, чтобы привлечь в него инвестиции, но не партийным структурам. Это всё должно быть прозрачным.</p>	<p>Rezoluție: propunerea se acceptă parțial</p> <p>Rezoluție: propunerea se respinge, deoarece este în contradicție cu politica de stat în domeniul privatizării, stabilită în Legea Republicii Moldova nr.121-XVI din 04.05.2007 privind administrarea și deetizarea proprietății publice.</p> <p>Rezoluție: propunerea se respinge, deoarece este în contradicție cu standardele internaționale și europene în domeniul proprietății.</p>

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
17.		<p>4. Мы должны описать и ситуацию, когда на участие в инвестиционном конкурсе не подано ни одной заявки или конкурс провалился по каким-то другим причинам. В этом случае логично было бы провести аукцион на понижение, чтобы издание всё-таки продать. Если же и на этот конкурс не будет заявки нужно описать как будет проходить процедура ликвидации предприятия и распродажи его имущества.</p> <p>5. Если у нас, согласно этому закону, будут существовать и публичные печатные СМИ (правда, я не понимаю, чем они будут отличаться от государственных), то для их существования нужен отдельный Закон о Публичных печатных СМИ</p>	<p>Rezoluție: propunerea se bazează pe o ipoteză falsă: proiectul de lege nu interzice modificarea prețului, în cazul organizării unui concurs repetat.</p>
18.	Doina Costin, Centrul pentru Journalism Independent, Chișinău	<p>În art.2 alin.(2) lit.a) este prezentă o trimitere la alin.(1) lit.b). Urmează a fi făcută modificarea de rigoare.</p> <p>Propunere: A se modifica sintagma „alin.(2) lit.b)” cu sintagma „alin.(1) lit.(b)”</p>	<p>Rezoluție: la această propunere autorii proiectului urmează a reveni ulterior.</p>
19.	Grupul de discuții, or. Ialoveni	<p>Art.3: de adăugat lit. g) evitarea utilizării mijloacelor din bugetul de stat în scopul intereselor politice a administrațiilor de orice nivel.</p>	<p>Rezoluție: propunerea dată și-a găsit reglementare parțial în proiectul de lege în discuție: art.3 lit.a-e). Proiectul de lege, în calitate de lege tematică, are ca obiect deetazitarea publicațiilor periodice și nu insti-tuirea unor reglementări generale privind evitarea utilizării mijloacelor din bugetul de stat în scopul intereselor politice.</p>

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
19.		<p>Art.10 alin.(17): de adăugat lit. d) asigurarea și garantarea în următorii 5 ani a creării unei publicații libere, transparente și echidistante, în interesul publicului și în afara ingerințelor politice.</p> <p>Art.12 alin.(1): de schimbat în „Garanția de participare la Concurs nu poate fi mai mare de 25 % din prețul inițial de vânzare al obiectului privatizării”.</p> <p>Art.12 alin.(3): să fie declarat nul concursul în cazul în care la Concurs participă doar un singur ofertant.</p> <p>Art.12 alin.(7): de adăugat lit. g) obligația organizării unui concurs transparent pentru angajarea personalului în cadrul redacției, la care pot participa și „vechii” angajați în baza noilor criterii de angajare.</p>	<p>Rezoluție: propunerea dată și-a găsit consacrare parțial în proiectul de lege în discuție: art.10 alin.(1) lit.a).</p> <p>Rezoluție: propunerea dată, examinată în contextul prevederilor art.12 alin.(8), este lipsită de obiect.</p> <p>Rezoluție: propunerea dată este în contradicție cu finalitățile proiectului de lege în discuție și prevederile legislației în domeniul administrării și deetatării proprietății publice.</p> <p>Rezoluție: se respinge. Pe de o parte, proiectul de lege în discuție urmează a fi implementat în contextul legislației în domeniul administrării și deetatării proprietății publice, în care sunt instituite asemenea prevederi. Pe de altă parte, propunerea privind angajarea „vechilor” sau „noilor” angajați și-au găsit, parțial, reglementare în art. 10 alin.(1) lit.b).</p>

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
		Art.14 alin.(1): de exclus lit. b) reorganizarea publicației periodice în monitor oficial, potrivit art.7 alin.(1)-(2).	<p>Rezoluție: Printre formele de deetatzare ale publicațiilor periodice sunt prevăzute: a) reorganizarea în monitor oficial al raionului, al municipiului sau al unității teritoriale autonome cu statut special, c) privatizarea și lichidarea (art.6 lit.b)). Proiectul de lege lasă la latitudinea fondatorului adoptarea deciziei privind forma de deetatzare a publicațiilor periodice. A impune obligativitatea privatizării publicațiilor periodice, în calitate de normă generală, o considerăm inoportună.</p>
		De dat în art.10 noțiunea de „oferant pentru deetatzare”:	<p>Rezoluție: instituirea unei asemenea noțiuni nu este necesară, deoarece asemenea reglementări sunt consacrate în Legea privind administrarea și deetatzarea proprietății publice și alte acte normative-juridice în domeniu.</p>
		<p>În art.12 să fie descris un mecanism cât mai simplu de deetatzare; totul să fie dat concret și mai simplu.</p> <p>Art.7 alin.(3) lit. b): de specificat concret ce și unde este prevăzut spre publicare prin lege în monitoarele oficiale ale administrațiilor locale.</p>	<p>Rezoluție: propunerea dată este în contradicție cu principiile și reglementările generale, consacrate în legislația din domeniul administrării și deetatzării proprietății publice.</p> <p>Rezoluție: se respinge. A se vedea Legea Republicii Moldova nr.317-XV din 18.07.2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale.</p>

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
20.	Grupul de Lucru Public-Privat pentru Fortificarea Presei	<p>Art.6 din Capitolul II: de completat denumirea articolului, adăugând cuvântul „publice” pentru publicațiile periodice supuse deertatizării.</p> <p>De completat cu un articol special, în care ar fi specificate actele/documentele care pot fi publicate în monitoarele oficiale.</p> <p>Articolul 12, punctul (4): de reformulat, obligând comisia de concurs să organizeze un al doilea concurs în cazul în care la primul concurs pentru privatizarea publicației periodice publice a participat un singur ofertant. Dacă și la al doilea concurs va participa un singur ofertant, atunci să fie aplicate prevederile stipulate în punctul (4).</p> <p>În art. 17 să fie indicate expres actele normative care trebuie aduse în concordanță cu prezenta lege.</p>	<p>Rezoluție: propunerea se acceptă, fiind introduse modificări și în alte compartimente ale proiectului de lege, inclusiv titlul legii.</p> <p>Rezoluție: propunerea se respinge. Implementarea acestei propuneri presupune elaborarea unei legi tematiche, asemănătoare Legii Republicii Moldova nr.173 din 06.07.1994 privind modul de publicare și intrare în vigoare a actelor oficiale. Or, o asemenea sarcină depășește cadrul elaborării proiectului legii tematiche în discuție.</p> <p>Rezoluție: propunerea se acceptă, fiind introduse modificările de rigoare.</p> <p>Rezoluție: propunerea se respinge. O asemenea activitate poate fi desfășurată eficient doar în condițiile adoptării proiectului de lege în discuție.</p>

Sinteza propunerilor pentru proiectul Legii cu privire la ajutoarele de stat pentru publicațiile periodice

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
1.	Anatol Leahu, consilier orășenesc Drochia	La art.11, alin.(3) și (4) se adaugă lit:j) calitatea materiilor și un echilibru stabil. asigură o prezentare obiectivă și echidistantă, un echilibru stabil permanent în reflectarea evenimentelor, nu admite cazuri de a-și impune propria viziune (opinie).	Rezoluție: impunerea, în calitate de criterii de eligibilitate a publicațiilor periodice care beneficiază de ajutoare de stat, a „prezentării obiective și echidistante (a evenimentelor)”, „echilibru stabil (permanent) în reflectarea evenimentelor”, „a nu admite impunerea propriei viziuni (opinii)” nu răspunde finalităților și scopurilor, ce au stat la baza elaborării prezentului proiect de lege. Mai mult decât atât: asemenea criterii sunt în contradicție cu standardele anticorupție din domeniul tehnicii legislative, deoarece dețin un înalt grad de coruptibilitate.
		La art.12 se adaugă lit.(s) „responsabilități” sau se elaborează un nou articol, de ex. Art. 12’ (prim) „Responsabilitățile publicațiilor periodice”.	Rezoluție: se acceptă parțial. Elaborarea mecanismului privind responsabilitatea publicațiilor periodice, pe de o parte, și a persoanelor cu funcții de răspundere, pe de altă parte, poate fi desfășurată cu succes doar după adoptarea (cel puțin, în primă lectură) a proiectului de lege în discuție.
2.	Gheorghe Apostol, antreprenor, or. Drochia	Să se facă acest lucru cum se face peste hotare: să fie direcționate ajutoarele financiare la achitari pentru serviciile fiscale, poștale și cele tipografice, la achitarea plăților pentru căldură, energie electrică, hârtie. Să meargă acești bani la susținerea tehnică a publicațiilor, să nu poată afirma statul sau partidul de guvernământ că odată ce publicația a primit susținere este obligată să apere interesele statului.	Rezoluție: propunerea, parțial, și-a găsit reglementare în proiectul de lege. A se vedea art.10 alin.(1) lit.a)-e). Propunerea privind alocarea ajutoarelor de stat pentru „compensarea” obligațiilor fiscale nu poate fi acceptată, deoarece depășește obiectul de reglementare al proiectului de lege în discuție.

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
3.	Eufrosinia Grețu, vice-președintele raionului Leova	Presa trebuie subvenționată în baza unui concurs. Fondatorii care nu vor îndeplini condițiile inițiale trebuie să fie sancționați.	Rezoluție: propunerea nu poate fi acceptată, deoarece contravine finalităților și scopurilor proiectului de lege în discuție.
4.	Nicolae Tomșa, director AO ADL „Leova”	Statul trebuie să elimine taxa TVA din publicitatea ziarelor, să reducă din taxa pentru ziare pentru difuzarea acestora.	Rezoluție: propunerea nu ține de obiectul legii.
5.	Ion Plămădeală, administrator SC. „Onoriot” SRL, Leova	Statul trebuie să acorde subvenții și ziarelor independente deja existente, care înregistrează succese pe piața mediatică din punct de vedere al calității produsului, dar care mai șchiopătează la capitalul finanțat.	Rezoluție: propunerea și-a găsit consacrare în proiectul de lege. A se vedea art.11 alin.(1)-(4).
6.	Boris Răileanu, Lider agricol, s. Zorile, Orhei	Pentru o perioadă anumită, poate ar fi bine ca statul s-o susțină prin anumite măsuri: diminuarea impozitelor, reducerea plăților pentru distribuire, compensarea unor cote din prețul abonamentului pentru anumite categorii de cititori ș.a. Dar este foarte important ca toată presa să fie pusă în condiții egale de activitate.	Rezoluție: propunerea și-a găsit reflectare în proiectul de lege în discuție.
7.	Anatol Cuzuioc, consilier orășenesc de Rezina, om de afaceri	Mie nu mi se pare bună ideea cu plafoanele maxime la tiraje, dar și cele ce vizează volumul publicității. Dacă editarea publicațiilor periodice trebuie să devină o afacere, de ce trebuie să limităm dezvoltarea acestor afaceri?	Rezoluție: acceptarea acestei propuneri este în contradicție cu scopurile, prevăzute în art.3 lit.b) și c) din proiectul de lege în discuție.
8.	Olga Gherman, Primara c.Verejeni, Rezina	În condițiile noastre poate ar fi bine ca toată mass-media să fie subvenționată, dar direct din bugetul de stat și pentru o anumită perioadă, până se va consolida din punct de vedere economic.	Rezoluție: propunerea și-a găsit reflectare în proiectul de lege în discuție. A se vedea art.8 alin.(1) lit.a), c) și .d).

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
9.	Andrei Gârlea, consilier raional, Ion Perciun, consilier raional, Anatoł Cuzioc, consilier orașenesc Rezina	Restricțiile cu privire la privera de dreptul la subvenționare a publicațiilor care au venituri de la publicitate mai mari de 25% și un tiraj mai mare de 5 mii exemplare produce stagnarea și nu dezvoltarea mass-media. Criteriile de bază ar trebui să fie două: tirajul (inclusiv volumul ziarului) și tematica publicației.	Rezoluție: acceptarea acestei propuneri este în contradicție cu scopurile, prevăzute în art.3 lit.b) și c) din proiectul de lege în discuție. Totodată, considerăm oportuna posibilitatea examinării, în continuare, a necesității instituirii unor alte cifre decât cele prevăzute în proiectul de lege („25%” și „5000 de exemplare” – art.11 alin.(4)).
10.	Valeriu Rusu, director ADR „Habitat”, or. Rezina	Din proiect nu-i clar cine va gestiona Fondul pentru Susținerea Publicațiilor Periodice, ce statut va avea instituția dată, care vor fi relațiile ei cu autoritățile, sorsii și edițiile periodice, cine și cum va supraveghea procesul de distribuire a banilor.	Rezoluție: răspunsurile la întrebările înaintate se regăsesc în proiectul de lege în discuție: art.9, art.5 alin.(1), art.7 alin.(2), art.8 alin.(4) etc.
11.	Angela Zaharov, tele-jurnalistă, or. Rezina	Redacțiile ar putea beneficia de o vacanță fiscală pe 3-5 ani.	Rezoluție: propunerea nu poate fi acceptată deoarece nu ține de obiectul legii.
12.	Victor Floca, jurnalist-pensionar, or. Tele-nești	Presa locală ar putea fi susținută, dar nu din bugetele locale, ci din cel de stat, prin intermediul unei asociații de tipul „Periodica” care a existat în Moldova la începutul anilor 90 ai secolului trecut.	Rezoluție: proiectul de lege în discuție are ca obiect crearea unui mecanism modern privind „susținerea de către stat” a publicațiilor periodice, mecanism conform rigorilor europene și internaționale în domeniu.
13.	Boris Răileanu, lider agricol, s. Zorile, Orhei	Presa ar putea fi susținută prin diminuarea impozitelor, reducerea plăților pentru distribuire, compensarea unor părți din costul abonamentelor pentru anumite categorii de cititori (pensionari, tineret).	Rezoluție: majoritatea propunerilor și-a găsit reflectare în proiectul de lege în discuție.
14.	Руслан Михалевский, заместитель главного редактора «СП»; Евгений Урущук, главный редактор информационного агентства «ДЕКА-пресс»;	Из формулировки Закона, названий статей убрать слово «государственной»;	Rezoluție: proiectul de lege în discuție are ca obiect reglementarea domeniului consacrat, la nivel național și european, prin conceptul „ajutoare de stat”. Eliminarea sintagmei „de stat”, astfel, nu poate fi acceptată din considerente conceptuale. Totodată, propunerea nu poate fi acceptată și în considerentul că proiectul în discuție are ca obiect de reglementare, în primul rând, ajutoarele DE STAT.

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
	<p>Мария Попа, редактор газетеi «Vocea Baltului»;</p> <p>Людмила Чергуца, редактор газетеi «Vocea Baltului»;</p> <p>Инна Чучуян, тележурналист «Телерадио-Бэлць»;</p> <p>Сергей Банарь, независимый советник бельцкого муниципального Совета;</p> <p>Ирина Пашнева, сотрудница газетеi «Профсоюзные вести» (Тирасполь);</p> <p>Маргарита Солодкая, сотрудница газетеi «Профсоюзные вести» (Тирасполь);</p> <p>Ион Урушук, редактор студенческой газетеi «Самрис»;</p> <p>Александр Дзекиш, редактор газетеi «USB»;</p> <p>Дэвид Гелиске (США), волонтер Корпуса мира;</p>	<p>Глава II, ст. 6 («Состав Административного совета»: состав Совета слишком мал, необходимо, чтобы в нем было больше представителей общественных ассоциаций/организаций (в том числе журналистских), а также чтобы были представители всех парламентские фракции);</p> <p>Глава III, ст. 10 («Категории государственной мощи периодическим изданиям»), часть 1, пункт е: пояснить, что подразумевается под формулировкой «субсидии на печатание периодических изданий»? Входят ли в данные субсидии оплата газетной бумаги, краски, услуг типографии?</p> <p>Глава III, ст. 11 («Периодические издания, получающие государственную помощь»), часть 4, пункт а: вместо формулировки «выходящее еженедельным тиражом, который распространяется по подписке, не менее 1000 и не более 5000 экземпляров» предложить следующую — «выходящее еженедельным тиражом, который распространяется по подписке и в розницу не более 5000 экземпляров»;</p>	<p>Rezoluție: acceptarea acestei propuneri reprezintă un pericol pentru funcționalitatea Consiliului de administrație. Totodată, considerăm oportună posibilitatea examinării, în continuare, a necesității mării numărului de membri ai Consiliului de administrație până la 9 persoane.</p> <p>Rezoluție: examinată în contextul art.7 alin.(1) lit.b), considerăm inoportună detalierea prevederii din art.10 alin.(1) lit.e). Detalierea dată urmează a fi făcută de Consiliul de administrație.</p> <p>Rezoluție: acceptarea acestei propuneri va avea ca efect consacrarea caracterului eligibil pentru acordarea ajutoarelor de stat pentru publicațiile periodice cu un tiraj insignifiant (spre exemplu, 10 exemplare). Propunerea privind instituirea baremului minim și/sau maxim al tirajului săptămânal al publicației periodice locale, distribuit prin abonament și prin vânzare cu amănuntul, în calitate de criteriu de eligibilitate pentru acordarea ajutoarelor de stat, în principiu, la etapa actuală o considerăm inoportună. Acceptarea acestei propuneri, în condițiile în care cota vânzărilor cu amănuntul a publicațiilor periodice locale este mică, reprezintă mai multe dezavantaje decât avantaje, principalul dintre care este coresponderea proiectului de lege în discuție standardelor coruptibilității. Totodată, considerăm oportună posibilitatea examinării, în viitor, a necesității modificării acestui criteriu de eligibilitate de către Consiliul de administrație, în urma efectuării unor studii privind piața vânzării cu amănuntul a publicațiilor periodice locale.</p>

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
		<p>Глава III, ст. 11 («Периодические издания, получающие государственную помощь»), часть 4: исключить пункт в (т. к. в издании могут работать люди и без указанного высшего образования и делать качественный продукт);</p> <p>Глава III, ст. 11 («Периодические издания, получающие государственную помощь»), часть 5, пункт а: конкретизировать – если у издания тираж более 4000 экземпляров, помощь осуществляется только на протяжении 1 года, если менее 4000 – на протяжении 2 лет.</p>	<p>Rezoluție: propunerea se acceptă. Rezoluție redacțională: lit.b) din art. 11 alin.(4) se exclude din proiectul de lege. Lit.c)-e) din art.11 alin.(4) vor fi renumerotate, devenind lit.b)-d). Rezoluție redacțională: prin analogie, lit.b) din art.11 alin.(3) se exclude din proiectul de lege. Lit.c)-g) din art.11 alin.(3) vor fi renumerotate, devenind lit.b)-f).</p> <p>Rezoluție: deși, în principiu, propunerea poate fi acceptată, în lipsa unor criterii clare privind motivarea cifrei propuse (4000 de exemplare), la etapa actuală considerăm oportună introducerea unei asemenea modificări. Considerăm oportună posibilitatea examinării, în viitor, a necesității modificării acestui criteriu de eligibilitate de către Consiliul de administrație, în urma efectuării unor studii corespunzătoare.</p>
15.	Vasile Popușoi, pedagog – pensionar	<p>Instituțiile bugetare, inclusiv școlile, bibliotecile școlare și publice trebuie abonate, din contul statului, la cel puțin 2-3 ediții periodice</p>	<p>Rezoluție: propunerea și-a găsit reglementare în proiectul de lege. A se vedea art. 10 alin.(1) lit.f).</p>
16.	Grupul de discuții, mun. Chișinău	<p>De mărit numărul membrilor Consiliului de administrație, pentru a evita actele de corupție. De revăzut articolul care prevede că membrii Consiliului de administrație își desfășoară activitatea fără remunerație: voluntariatul nu poate dura mai mult de 1-2 luni, plus că remunerația este responsabilizată;</p>	<p>Rezoluție: atribuțiile Consiliului de administrație, prevăzute în art.7 din proiectul de lege în discuție, nu implică crearea unei instituții cu atribuții ce implică angajarea permanentă a membrilor săi. Printre atribuțiile complete ale Consiliului de administrație pot fi enumerate cele prevăzute în art.7 alin.(1) lit.a)-b), e)-i), l) și n) din proiectul de lege în discuție. Aceste atribuții, însă, pot fi realizate cu succes de asociațiile obștești.</p>

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
16.		<p>Criteriile de eligibilitatea a publicațiilor care pot beneficia de ajutoare poate ar trebui să se refere și la conținut;</p> <p>Să fie incluse la publicațiile periodice care beneficiază de ajutoare de stat și cele pentru persoanele de vârstă a treia;</p>	<p>Rezoluție: propunerea se respinge.</p> <p>Rezoluție: proiectul de lege nu interzice o asemenea posibilitate. A se vedea art.11 alin.(1) lit.a). Totodată, proiectul de lege în discuție nu exclude acordarea unor ajutoare de stat în raport cu asemenea publicații periodice: în momentul adoptării deciziei privind acordarea ajutoarelor de stat, potrivit art.8 alin.(1) lit.a)-b), autoritatea în cauză este în măsură să prevadă scopul alocării ajutoarelor de stat în cauză.</p>
	<p>În art.6, nu este cazul să fie enumerate anumite profesii;</p> <p>De prevăzut subvenționarea studiilor pentru viitorii jurnaliști.</p>		<p>Rezoluție: propunerea se acceptă parțial în vederea asigurării caracterului reprezentativ, considerăm necesar a păstra, în continuare, printre criteriile de eligibilitate ale membrilor Consiliului de administrație existența studiilor superioare.</p> <p>Rezoluție redacțională: sintagma „sau economiei” din art.6 alin.(2) lit.a) se expune în următoarea redacție „economiei etc.”.</p> <p>Rezoluție: propunerea și-a găsit consacrare în proiectul de lege. A se vedea art.10 alin.(2) lit.a)-b).</p>

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
17.	Vera Brașovschi, reprezentantul Consiliului raional Sângerei	De înlocuit fraza „să se aplice măsuri de susținere a publicațiilor periodice” cu fraza ”statul să aplice măsuri de garantare pentru cititorii a dreptului de a fi informat”.	<p>Rezoluție: substituirea sintagmei „susținerea și promovarea de către stat a dezvoltării economice a publicațiilor periodice” cu sintagma propusă de autorul propunerii nu poate fi acceptată, din considerente tehnico-legislative: prin această sintagmă, consacrată în preambulul proiectului de lege în discuție, se enunță una dintre cele mai importante finalități ale proiectului de lege. Totodată, amintim că în art.3 lit.a), în calitate de scop al proiectului de lege, este prevăzut accesul la informație al persoanelor. Or, garantarea dreptului de acces la informațiile de interes public constituie obiectul unei legi tematice: Legea privind accesul la informație.</p> <p>Rezoluție: propunerea se respinge. Pe de o parte, examinată în contextul structurii proiectului de lege în discuție, propunerea este în contradicție cu normele tehnico-legislative. Pe de altă parte, examinată în contextul următoarelor obiecții ale autorului, propunerea este în contradicție cu finalitățile și scopurile proiectului de lege în discuție.</p>
		Fraza ”fondul de susținere a publicațiilor periodice” aș înlocui-o cu fraza „susținerea dreptului cetățeanului la informare”.	
		Subsidiile să fie oferite indirect presei, ele să vină de la cetățean spre presă. Atunci vom elimina factorul uman de selectare. Se știe că orice comisie constituită și în această privință poate fi influențată.	<p>Rezoluție: propunerea și-a găsit reglementare în proiectul de lege. A se vedea art.8 alin.(1) lit.h). Se pare, totodată, că autorul propunerii sugerează susținerea publicațiilor periodice de către cetățeni prin ... procurarea abonamentelor. Or, proiectul de lege în discuție nu aduce atingere acestui drept al persoanelor.</p>

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
		<p>Se propun niște cerințe asemănătoare cu cele ale sistemului sovietic: angajatul să fie cu studii superioare și multe altele. Mi-ar părea rău dacă un ziar profesionist, isteț, democratic pentru cetățeni să fie negat ca publicație care poate să beneficieze de subsidii numai din cauză că undeva o diplomă de specialist nu va fi așa cum se cere.</p> <p>Propunem ca subvențiile să nu poată fi anulate de următoarea conducere a țării.</p>	<p>Rezoluție: propunerea se acceptă.</p>
18.	Ion Roșca, responsabil de relații mass-media în cadrul PD, șeful Centrului Metodic al DGITS Sângerei	Să se acorde subvenții pe o perioadă de 2 ani de zile, publicațiile să fie susținute să activeze. La apariția concurenței va rezista pe piață cel care este mai puternic.	<p>Rezoluție: un proiect de lege sau o lege nu poate oferi asemenea garanții: oricând există posibilitatea modificării legii sau, chiar, abrogării ei.</p> <p>Rezoluție: propunerea privind alocarea ajutoarelor de stat bianuale pentru publicațiile periodice nu poate fi acceptată, deoarece depășește obiectul de reglementare al proiectului de lege în discuție. Totodată, proiectul de lege nu prevede impedimente în vederea adoptării de către autoritățile competente a unor asemenea decizii.</p>
19.	Grigore Manole, profesor de istorie la Liceul Teoretic „Olimp”, Sângerei	Am discutat aceste subiecte la lecții cu elevii mei. Ei propun să existe un fond pentru susținerea presei, dar să se insiste asupra unei transparențe maximă în cadrul existenței acestor fonduri.	<p>Rezoluție: propunerea și-a găsit reglementare în proiectul de lege. A se vedea art. 12.</p>
20.	Grupul de discuții, ori: Cimișlia	Fondul de susținere a publicațiilor periodice să fie creat în condiții de maximă transparență, să fie făcută publică distribuirea mijloacelor acestuia, să fie organizată o concurs pentru obținerea banilor din acest fond.	<p>Rezoluție: propunerea și-a găsit reglementare în proiectul de lege. A se vedea art. 5-12.</p>

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
	<p>Acest proiect de lege să-și găsească reflectare în noua Constituție a Republicii Moldova ori să fie inclus ca o modificare în vechea Constituție;</p> <p>În Fondul de susținere a publicațiilor periodice să existe un articol special care să prevadă plățirea onorariului pentru toți acei care colaborează cu presa;</p> <p>Fondul de susținere a publicațiilor periodice trebuie să se extindă și asupra ziarelor din licee și gimnazii;</p> <p>Să se mărească numărul de ziariști în redacțiile care vor beneficia de ajutorul statului: până la 5 persoane – în ziarele locale și până la 20 persoane – în publicațiile naționale;</p> <p>Fondul de susținere a publicațiilor periodice să aibă și un articol prin care s-ar stimula cadrele tinere: pregătirea lor, acordarea de ajutor la început de cale, oferirea de credite avantajoase etc.</p>	<p>Rezoluție: propunerea depășește obiectul și sfera de aplicare a proiectului de lege în discuție.</p> <p>Rezoluție: propunerea depășește obiectul și sfera de aplicare a proiectului de lege în discuție.</p> <p>Rezoluție: propunerea și-a găsit reglementare în proiectul de lege, în măsura în care asemenea publicații periodice corespund criteriilor de eligibilitate, prevăzute în art.11.</p> <p>Rezoluție: propunerea nu poate fi acceptată: rezultatele cercetărilor, efectuate de autorii proiectului de lege în vederea stabilirii acestor cifre din art.11 alin.(3) lit.b) și art.11 alin.(4) lit.b), au dus la concluzia că impunerea unor cifre mai mari micșorează șansele publicațiilor periodice care necesită, cu adevărat, să beneficieze de ajutoare de stat de a accede la acestea (la ajutoarele de stat). Totodată, considerăm oportună posibilitatea examinării, în continuare, a necesității instituirii unor alte cifre decât cele prevăzute în proiectul de lege. O asemenea modificare, însă, trebuie să aibă la bază informații privind situația în domeniu.</p> <p>Rezoluție: propunerea și-a găsit reglementare în proiectul de lege. A se vedea art.10 alin.(2).</p>	

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
21.	Grupul de discuții, or. Ungheni	<p>Ziarele mici, slabe nu trebuie susținute de către stat, căci presa, la urma-urmei, este o afacere și concurența aici este inevitabilă.</p> <p>Ar trebui să fie înaintate inițiative la nivel de stat care ar încuraja populația să se aboneze la zările independente, care afară de activitatea economică pe care o efectuează, au o menire importantă socială.</p>	<p>Rezoluție: propunerea și-a găsit reglementare în proiectul de lege. A se vedea art.11 alin.(3) lit.a) și art.11 alin.(4) lit.a).</p> <p>Rezoluție: propunerea și-a găsit reglementare în proiectul de lege. A se vedea art.10 alin.(1) lit.f).</p>
22.	Слава Перунов, «СП», Бэльць	<p>В статье 2 (1), а), в цифре 2) "при участии одного из субъектов" предлагаю заменить «не более трёх субъектов одновременно». Издание может подходить по критериям, например на получение из республиканского бюджета, местного и какого-то культурного или образовательного, почему же оно должно лишаться такой возможности? Разве может быть запрещено изданию пользоваться несколькими грантами одновременно из нескольких организаций, а здесь подход должен быть похожим.</p> <p>В той же статье в пункте б) Периодическое издание подпункт 3) дополнить «распространяется платно по подписке и в розницу».</p> <p>В главе II, статье, пункте (2), подпункте а) считаю неправильным ограничивать профили высшего образования, среди журналистов есть много и технарей и педагогов и аграриев, некоторые из них зачастую более хорошие специалисты, чем журналисты - «профессионалы». Предлагаю просто оставить высшее образование.</p>	<p>Rezoluție: propunerea se acceptă parțial.</p> <p>Rezoluție redacțională: cuvântul „unuia” din art.2 alin.(1) p.2) se substituie cu sintagma „unuia sau mai mulți”. Totodată, menționăm că prevederii din art.2 alin.(1) p.2), în redacția inițială și în redacția actuală, nu reprezintă o interdicție de acordare a ajutoarelor de stat pentru o publicație periodică din sursele alocate în bugetul Fondului pentru Susținerea Publicațiilor periodice de către doi sau mai mulți dintre subiecții prevăzuți în art.2 alin.(1) p.2). Astfel, în vederea evitării confuziei propunerea a fost acceptată.</p> <p>Rezoluție: propunerea se acceptă parțial.</p>

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
	<p>Статья 8 этой же главы, пункт (1), подпункт с) предлагаю дополнить для точности «периодических изданий, выходящих за рубежом и реализуемых в Молдове. А то так мы всю мировую прессу заставим на себя работать, что, в принципе было бы, конечно не плохо:</p>	<p>Статья 8 этой же главы, пункт (1), подпункт с) предлагаю дополнить для точности «периодических изданий, выходящих за рубежом и реализуемых в Молдове. А то так мы всю мировую прессу заставим на себя работать, что, в принципе было бы, конечно не плохо:</p>	<p>Rezoluție: propunerea se acceptă. Rezoluție redacțională: sintagma „de realizare” din art.8 alin.(1) lit.c) se expune în următoarea redacție „de realizare în Republica Moldova”.</p>
	<p>Здесь же подпункт d) предлагаю изменить: «в которых более 50% площади отводится под информацию из одноимённых периодических изданий, выходящих за рубежом и издающихся на территории Молдовы на условиях франшизы или схожих условиях.</p>	<p>Здесь же подпункт d) предлагаю изменить: «в которых более 50% площади отводится под информацию из одноимённых периодических изданий, выходящих за рубежом и издающихся на территории Молдовы на условиях франшизы или схожих условиях.</p>	<p>Rezoluție: propunerea este în contradicție cu finalitățile și scopurile proiectului de lege în discuție (a se vedea preambulul și art.3 din proiectul de lege).</p>
	<p>Глава III, статья 10, пункт (2), подпункт а) «возраст которых не превышает 25 лет и которые имеют высшее журналистское образование» — предлагаю возраст поднять до 30-ти и убрать слово «журналистское».</p>	<p>Глава III, статья 10, пункт (2), подпункт а) «возраст которых не превышает 25 лет и которые имеют высшее журналистское образование» — предлагаю возраст поднять до 30-ти и убрать слово «журналистское».</p>	<p>Rezoluție: propunerea se acceptă. Rezoluție redacțională: sintagma „25 de ani și cu studii superioare în domeniul jurnalismului” din art.10 alin.(2) lit.a) se expune în următoarea redacție „30 de ani și cu studii superioare”.</p>
	<p>Тут же, статья 11, пункт (3), подпункт b) — я бы тоже оставил просто высшее образование, без профиля.</p>	<p>Тут же, статья 11, пункт (3), подпункт b) — я бы тоже оставил просто высшее образование, без профиля.</p>	<p>Rezoluție: propunerea se acceptă.</p>

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
22.		<p>Подпункт d) предлагаю убрать. У нас уже есть ограничение, что это не должно быть рекламное или эротическое издание. И почему мы должны помогать тем, кто плохо занимается рекламой, менеджментом, администрированием? В европейских и американских изданиях доходы от рекламы превышают 50% и это показывает не только хорошую организацию работы, но и востребованность издания. Кроме этого, имея менее 25% доходов от рекламы невозможно издавать у нас полноценное и качественное издание. Более того, в этом случае возникают подозрения, что издание субсидируется из каких-то анонимных партийных или финансовых источников. Считаю, что помогать нужно не только и не столько слабым изданиям, помогая им выжить, а и тем, кто работает хорошо, для того чтобы помочь им стать для читателей ещё лучше! Те же изменения я предлагаю внести и для местных периодических изданий.</p>	<p>Rezoluție: acceptarea acestei propuneri este în contradicție cu scopurile, prevăzute în art.3 lit.b) și c) din proiectul de lege în discuție. Totodată, considerăm oportuna posibilitatea examinării, în viitor, a necesității instituirii unei alte cifre decât cea de „25%”, prevăzută în art.11 alin.(3) lit.d) și art.11 alin.(4) lit.d) din proiectul de lege.</p>
		<p>Пункт (4) подпункт а) предлагаю или не ограничивать верхний предел вообще или поднять его до 10 тысяч. Хотя тут тот же принцип, почему мы не хотим помогать тем, кто более эффективно работает?</p>	<p>Rezoluție: acceptarea acestei propuneri este în contradicție cu scopurile, prevăzute în art.3 lit.b) și c) din proiectul de lege în discuție. Totodată, considerăm oportuna posibilitatea examinării, în viitor, a necesității instituirii unei alte cifre decât cea de „5000 de exemplare”, prevăzută în art.11 alin.(4) lit.a) din proiectul de lege.</p>

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
22.		<p>Пункт (б) после слов «эротического» добавить «и преимущественно развлекательного содержания».</p> <p>Статья 12. пункт (1), подпункт а) предлагаю заменить на следующее: не является членом бюро по аудиту тиражей (БАТИМ). Предлагаю, что сами газеты не смогут представить реальные данные аудита тиражей, а через БАТИМ это в том или ином виде делаться будет.</p> <p>б) Финансовый аудит – дорогостоящее удовольствие, предлагаю заменить на: «не предоставило баланс предприятия за последний год и другие необходимые финансовые документы по требованию административного совета».</p>	<p>Rezoluție: o asemenea prevedere este consacrată în art.11 alin.(1).</p> <p>Rezoluție: acceptarea acestei propuneri implică înstituirea caracterului competențelor exclusive ale organizației ei în cauză în domeniul auditului tirajului.</p> <p>Rezoluție: propunerea este în contradicție cu finalitățile și scopurile proiectului de lege în discuție (a se vedea preambulul și art.3 din proiectul de lege).</p>

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
22.		<p>В пункт f) тоже внести эти изменения. Мы должны стремиться к тому, чтобы эти законы работали, а не только красиво и по-европейски выглядели на бумаге. Мне кажется, что претенденты на получение господомощи должны быть подвергнуты мониторингу содержания на предмет объективности, непредвзятости, соблюдения этических норм и полезности для общества. Мониторинг могут проводить как независимые общественные организации без ассоциативного членства претендентов на помощь, так и члены административного Совета Фонда. Кроме этого, мне кажется, нужно куда-то внести пункт, что госструктуры для информирования общества должны выбирать СМИ путём тендера с определённым перечнем требований: стоимость, тираж, качество читательской аудитории, ареал распространения и т.д., в котором цена не является главным приоритетом, скорее, должна рассматриваться цена одного контакта с читателем. При этом в законе должно быть указано, что выигрыш контракта в тендере не должен рассматриваться как государственная помощь. Кроме этого для подачи заявки на госпомощь нужно было бы разработать форму заявки чем-то напоминающую грантовские, при этом просить деньги нужно на поддержку и развитие издания в целом, а не только на осуществление каких-то отдельных проектов, как в гранте.</p>	<p>Rezoluție: Propunerea privind instituirea unor reglementări privind încheierea unor contracte (comerciale) de colaborare dintre mass-media, administrația publică locală și agenții economici depășește sfera de aplicare a proiectului de lege în discuție..</p>

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
23.	<p>A. Гальченко, редактор «Meleag natal» (Бричань), Т. Боросан, редактор «Curierul de Edineț» (Единцы), А. Решетник, редактор «Pasul poșt» (Дондюшаны), В. Бачу, редактор «Meridian Ocnița» (Окница).</p>	<p>Непродуманный, многие положения противоречат друг другу, а также ст.9 п.1 Конституции Республики Молдова. Ст.6. Насколько эта статья соотносится со ст.16 и ст.39 Конституции Республики Молдова?</p>	<p>Rezoluție-comentariu, pentru detalii privind constituționalitatea și caracterul conform standardelor internaționale și europene. A se vedea, în acest scop, și cel de-al treilea alineat din preambulul proiectului de lege (primul alineat al formulei introductive a proiectului legii).</p>
	<p>в проекте Закона ст.6 п.(б) d), e), f) противоречит той же ст.6 п.4, 5, 6, т.е. несовместима с кандидатурами от парламента и правительства, которые являются членами партий и государственными служащими.</p>	<p>Rezoluție: contradicții nu există. Interpretarea dată își găsește temel într-o premisă greșită.</p>	<p>Rezoluție: contradicții nu există. Interpretarea dată își găsește temel într-o premisă greșită.</p>
	<p>Ст.9 Если голосование, то это избрание, а не название.</p>	<p>Ст.9 Если голосование, то это избрание, а не название.</p>	<p>Rezoluție: traducerea este corectă. Noțiunea în cauză este utilizată și în alte legi având mecanisme de numire, similare celui propus în proiectul de lege în discuți.</p>
	<p>Ст. 8 «Финансирование...» Проект предусматривает то же государственное финансирование СМИ, что и сейчас (ст.8 пп. а, б), но только через посредника, каким, по сути, и становится Административный совет фонда. Если цель предлагаемого закона ликвидировать государственное финансирование СМИ,</p>	<p>Ст. 8 «Финансирование...» Проект предусматривает то же государственное финансирование СМИ, что и сейчас (ст.8 пп. а, б), но только через посредника, каким, по сути, и становится Административный совет фонда. Если цель предлагаемого закона ликвидировать государственное финансирование СМИ,</p>	<p>Rezoluție: răspunsurile la opiniile și sugestiile înaintate sunt reflectate în Sinteza propunerilor pentru proiectul Legii privind deetizarea publicațiilor periodice.</p>

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
23.		<p>то она не достигается, если цель вывести СМИ из-под контроля государственных структур, то и здесь итог будет довольно призрачным, так как все равно остается финансовая зависимость от вновь создающейся структуры, в которую войдут те же члены правительства, парламента (политики). Таким образом, остается только перераспределение бюджетных средств, выделяемых на поддержку СМИ. Явно прослеживается цель отобрать их от государственных и передать частным СМИ. Ни в одной стране такого нет. Кроме того, нарушается автономия местных органов власти в принятии решений. Логичнее было бы дать право местным органам власти самим заключать договоры с теми или иными СМИ на информационное обслуживание (на конкурсной основе). Тогда все СМИ (и государственные, и частные) окажутся в равных условиях, есть конкуренция. И не нужен будет посредник в лице Административного совета. Отпадает необходимость в предлагаемых законах, под которые еще надо и Конституцию менять.</p>	

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
23.		<p>Закон не запрещает местным органам власти быть учредителями СМИ (ст.109 Конституции Республики Молдова). Часто они вынуждены учреждать свою газету, так как имеющиеся частные не отвечают предъявляемым требованиям. К примеру, если будет закрыт орган Единецкого районного Совета «Curierul de Edinet», останется в районе только одна частная газета «Nord info» (что и преследует данный проект закона). Но эта газета выходит только на русском языке. В этом случае будут ущемлены румыноязычные читатели.</p> <p>Ст.12 Слишком много требований, которые могут привести только к коррупции и протекционизму. Кроме того, п.9 является дискриминационным по отношению к ныне государственным СМИ (если закон все-таки будет принят) и вновь созданным. К тому же, проекты не предусматривают первоочередного права приватизации коллективом своей газеты, телеканала, что по логике вещей должно быть главным, если рассчитывать на поддержку СМИ этих законов.</p>	

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
24.	Olivia Pîrțac, juristă, IREX	<p>Sintagma „publicațiile periodice publice și private” din art.1 alin.(1) urmează a fi expusă în următoarea redacție: „publicațiile periodice private tipărite”. A se vedea art.11 alin.(1)-(2). Consiliul de administrație distribuie ajutoare de stat doar publicațiilor periodice tipărite.</p> <p>Ultima (cea de-a doua) propoziție din art.6 alin.(6) urmează a fi exclusă. A se vedea art.7 alin.(4).</p>	<p>Rezoluție: propunerea se acceptă.</p> <p>Sintagma „publicațiile periodice publice și private” din art.1 alin.(1) se expune în următoarea redacție: „publicațiile periodice private tipărite”.</p> <p>Rezoluție : propunerea se acceptă.</p> <p>Propoziția „Hotărârea de numire în funcție a președintelui Consiliului de administrație se adoptă cu votul majorității membrilor numiți în funcție.” se exclude.</p>
25.	Grupul de discuții, or. Ialoveni	<p>Art.6, alin.(1) lit.a): de specificat „1 membru din partea partidelor de opoziție”.</p> <p>Art.6, alin.(1) lit.c): de modificat din 2 în „inclusiv 3 membri din rândurile redactorilor-șefi ai publicațiilor periodice private raionale și/sau municipale”.</p> <p>Art.6 alin.(2): greșeală „Consiliul de administrație”, în toate celelalte sintagme se folosește noțiunea „administrație”.</p> <p>Art.6 alin.(2): de adăugat lit.g) „nu a fost în ultimii 5 ani membru al unui partid politic”.</p>	<p>Rezoluție: propunerea se acceptă parțial.</p> <p>Rezoluție redacțională: sintagma „partidelor politice și a deputaților” din art.6 alin.(1) lit.a) se substituie cu sintagma „fracțiunilor parlamentare și a deputaților independenți”.</p> <p>Rezoluție: considerăm oportună păstrarea unui echilibru în componența Consiliului de administrație dintre reprezentanții publicațiilor periodice locale și cele republicane.</p> <p>Rezoluție: propunerea se acceptă.</p> <p>Rezoluție redacțională: sintagma „Consiliului de administrație” din art.6 alin.(2) se substituie cu sintagma „Consiliului de administrație”.</p> <p>Rezoluție: propunerea și-a găsit consacrare în art.6 alin.(3) lit.c). În opinia autorului, instituirea unui caz de 5 ani, în absența unui mecanism al aplicabilității acestuia, este inoportună.</p>

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
25.		<p>Art.7 alin.(5): de modificat în „Membrii Consiliului de administrație își desfășoară activitatea cu remunerare. Remunerarea este acordată din mijlocele Fondului pentru susținerea publicațiilor periodice în baza unui regulament”.</p> <p>Art.9. Distribuirea ajutoarelor de stat pentru publicațiile periodice. De creat un alineat nou (4): subvențiile se acordă în bază unui concurs. Respectiv, de creat un art. nou – „Acordarea subvențiilor în bază de concurs”, articol în care să fie descris procesul de organizare a concursului, condiții de participare, participare, criterii de selecție etc. Motivare de introducere de concurs: concursul va eficientiza procesul de acordare a subvențiilor și va spori calitatea rezultatelor obținute în urma acordării subvențiilor.</p> <p>Art.10 alin.(1): de adăugat lit.g) subvenții pentru promovarea și publicitatea publicațiilor periodice.</p>	<p>Rezoluție: Atribuțiile Consiliului de administrație, prevăzute în art.7 din proiectul de lege în discuție, nu implică crearea unei instituții cu atribuții ce implică angajarea permanentă a membrilor săi.</p>
			<p>Rezoluție: propunerea se respinge, deoarece este în contradicție cu finalitățile și scopurile proiectului de lege în discuție.</p>
			<p>Rezoluție: propunerea dată urmează a fi examinată de Fondul pentru Susținerea Publicațiilor Periodice. Această propunere constituie obiect al unui program privind acordarea ajutoarelor de stat pentru publicațiile periodice, care poate fi elaborat doar după ce există reglementări privind acordarea ajutoarelor de stat pentru publicațiile periodice, fapt ce presupune adoptarea proiectului de lege în discuție.</p>

Nr.	Autorul propunerii	Propunerea	Rezoluția autorilor proiectului de lege
25.		<p>Art.11: de creat un alineat nou: „nu se acordă subvenții publicațiilor care sunt private ca organizare, dar se subordonează unor partide politice, organizații obștești”.</p> <p>Art.11 alin.(5) lit. a): de schimbat din „nu mai mult de 2 ani consecutiv” în „nu mai mult de 3 ani consecutiv”.</p>	<p>Rezoluție: Proiectul de lege în discuție are ca obiect acordarea ajutoarelor de stat pentru toate publicațiile periodice tipărite private, care corespund criteriilor de eligibilitate prevăzute în art.12, inclusiv cele fondate de partidele politice.</p> <p>Rezoluție: la această propunere urmează să se revină în procesul de adoptare și, eventual, de implementare a unei legi tematice în acest domeniu.</p>

OPINII ȘI PROPUNERI DE TRANSFORMARE A IPNA COMPANIA "TELERADIO-MOLDOVA" ÎNTR-UN SERVICIU PUBLIC INDEPENDENT ȘI PROFESIONIST

Nr.	Autorul	Opinii și propuneri
1.	Grigore Melnic, primar de Drochia	Noi nu suntem informați obiectiv, dar sunt susținute interesele celor ce plătesc, adică a celor de la guvernare. Eu sunt de părere că trebuie de introdus TAXE pentru susținerea TV și să eliberăm statul de această grijă financiară. Atunci vom avea dreptul să cerem calitate bună și respectarea pluralismului de opinii.
2.	Tudor Golban, consilier raional Drochia	Eu pledez pentru o concurență sănătoasă, care ar duce la dispariția organelor de presă ineficiente și slabe. Mă refer mai întâi la TV. ar fi echitabil, dacă ar fi rezervat timp echivalent pentru toate partidele politice, oferindu-le posibilitatea să-și expună punctul de vedere, ca să auzim mai multe opinii, să existe pluralism. Și partidele să achite o plată corespunzătoare.
3.	Silvia Reșetnic, manager Liceul Teoretic „B.P.Hasdeu” Drochia	Deoarece presa este a patra putere în stat, și pentru TV și radio se cere o cotă de finanțare de la stat.
4.	Ala Buhai, conducător artistic, secția cultură Drochia	De ce nu s-ar introduce abonamente și pentru TV și radio naționale? Ne-am deprins să achităm taxele pentru TV prin cablu, am face-o și pentru cea prin eter. Ar fi o soluție.
5.	Vitalie Zagaiev-schi, jurnalist-pensionar Drochia	Cred că este nevoie de o cotă a statului, dar strict reglementată și direcționată la anumite plăți, cu destinație specială, să zicem, la modernizarea echipamentului tehnic.

Nr.	Autorul	Opinii și propuneri
6.	Irina Morcov, cl. XI, Liceul „B.P.Hasdeu” Drochia	Atât la CCA, cât și la CO trebuie să fie angajați specialiști calificați, care ar pleda pentru interes național și nu pentru interes politic. De unde să luăm bani pentru acoperirea cheltuielilor pentru întreținerea TV? O parte de la stat, o parte de la populație prin taxe ori abonamente, iar cea mai mare parte – compania să și-o acumuleze singură prin diverse metode. Și să cheltuie mai cu economie.
7.	Gheorghe Apostol, antreprenor Drochia	Pentru TV și radio – sporirea volumului de publicitate și introducerea abonamentelor. Acest fapt ar reduce volumul transferurilor de la buget, dar nu le-ar lichida completamente. Adică, până mai îmbogățesc organele mass-media au nevoie de susținere din partea statului: atât TV cât și presa scrisă.
8.	Alex. Ionașco, specialist tineret și sport, Leova	Să fie transmise public toate ședințele Parlamentului.
9.	Ion Plămădeală, administrator SC. „Onoriol” SRL, Leova	Să fie organizate dezbateri publice.
10.	Eufrosinia Grețu, vicepreședintele raionului Leova	Să transmită emisiuni de pe teren cu caracter regional, local pentru a scoate în vizor toți actorii politici, economici și sociali din teritoriu.
11.	Iacob Cazacu-Istrati, s.Vadul-Leca, Rezina	Televiziunea națională trebuie să fie într-adevăr depolitizată, deideologizată, ca să oglindească obiectiv și echidistant evenimentele, să servească interesele poporului, dar nu ale unor grupuri sau partide.
12.	Alexandru Vișnevschi, Rezina	Comparați o emisiune de știri de la această televiziune din perioada sovietică cu Mesagerul actual. Nici o diferență! De parcă în țara asta nu există nimic în afară de PCRM, reieșind din emisiunile M1 în Moldova numai comuniștii lucrează și toate schimbările se datorează numai lor. De multe ori jurnaliștii de la M1 nu prezintă evenimentele, ci le comentează, în dependență de comanda șefilor. Comentarii trebuie, dar să fie făcute nu de jurnaliști, ci de analiști, experți în diverse domenii, de pe diverse poziții politice. Pe mine personal nu mă aranjează deloc nici tematica M1. Afară de „Bună seara” practic n-ai ce privi. La toate capitolele M1 a rămas în urmă cu 10-15 ani.

Nr.	Autorul	Opinii și propuneri
13.	Elena Sârbu, antreprenoare, Rezina	Tematica M1 nu mă satisface și de aceea aproape că nu privesc emisiunile acestui post.
14.	Ion Lujan, profesor, s. Cinișeuți, Rezina	Atâta timp cât M1, NIT, Eu-TV vor fi conduse de oamenii PCRМ, atâta timp situația nu se va schimba, posturile vor continua să reflecte viața republicii prin optica PCRМ. La o instituție publică partizanatul politic este inadmisibil.
15.	Gârlea, consilier raional de Rezina, om de afaceri	O televiziune publică, finanțată din impozite, ar trebui să fie cea mai imparțială și echidistantă și să lucreze nu pentru un partid sau altul, ci pentru societate, reflectând realitatea așa cum este, fără a o retușa. Foarte prost este reflectată activitatea sectorului asociativ.
16.	Lidia Sitaru, Directorul bibliotecii publice „A. Donici”, or. Orhei	Încercarea M1 de a-l denigra pe ministrul V. Hotinea-nu, notoriu chirurg, unul din intelectualii noștri de vază demonstrează cât de mult a degradat Moldova 1, care tirajează, pe bani publici, mostre de obrăznicie și antijurnalism.
17.	Constantin Mătrăgună, Lider sindical în raionul Orhei	Observ o oarecare restructurare a activității postului Moldova 1. Cel puțin în blocurile de știri sunt prezenți toți actorii politici, nu numai reprezentanții guvernării, cum era până nu demult. Totuși, lipsește echidistanța în abordarea unor evenimente și probleme ale societății.
18.	Zinaida Adama-che, bibliotecară, or. Orhei	În condițiile când avem posibilitatea să accesăm alte canale, care prezintă evenimentele într-un mod mai credibil și mai interesant, desigur, nu privim M1 cu lunile. E mai rău pentru cei care nu au posibilitatea de a alege.
19.	Ilie Rabei, pedagog or. Orhei	Dacă jurnaliștii de la Moldova 1 au interese comune și datorii față de fostul partid de guvernământ, Moldova 1 rămâne loială acestuia și nu informează obiectiv și echidistant despre evenimentele și realitățile din țară.

Nr.	Autorul	Opinii și propuneri
20.	Ion Savin, jurist, or. Orhei	Privesc Moldova 1 cu același sentiment de dezgust ca și înainte. Nu s-a schimbat nimic în activitatea acestui post. Replica Adelei Răileanu adresată profesorului Hotineanu, ministrul Sănătății mi s-a părut dea dreptul nerușinată și cinică. Ministrul a spus că M1 nu i-a solicitat nici un interviu vizavi de problemele sănătății, inclusiv gripa pandemică și Răileanu i-a replicat, abuzând de postul său, că televiziunea transmite spoturi publicitare și că colaborează cu viceministrul sănătății (!?) N-am auzit ca reprezentanții PCRМ să fie nemulțumiți de M1, dar nici șefii de la televiziune să iasă cu replici în adresa activiștilor fostului partid de guvernământ pe care îl servesc cu credință în ultimul deceniu.
21.	Nistor Coroi, agricultor, s. Peresecina, or. Orhei	Undeva cu un procent televiziunea noastră publică poate că s-a restructurat în ultimul timp. Dar nu mai mult, rămânând fidelă vechilor stereotipuri. Cei care conduc televiziunea așa și nu vor să înțeleagă că fac un serviciu prost aceluiași PCRМ, precum colegii lor de la EU-TV au îngropat cu obrăznicia lor PPCD-ul. M1 continuă să se închine în fața vechilor stăpâni, sperând că aceștia vor reveni la putere.
22.	Angela Mustea, contabilă, or. Șoldănești	Majoritatea angajaților sunt neprofesioniști și sunt ridicoli, ca niște paiețe. Priviți canalele din Rusia, România: prezentatorii nu sunt artificiali, ca niște păpuși în poziții în care, evident, nu stau niciodată în mod normal, ca ale noastre la "Bună dimineața", spre exemplu. La ecran apar mereu unele și aceleași personalități din sfera culturii, mai puțin a literaturii și aproape deloc cele merituose, care au și nivelul corespunzător, dar care nu cântă osanale comuniștilor. Acest lucru nu se referă la emisiunea "Bună seara". M1 susține nonvalorile. Emisiunea "Evantai folcloric", care promovează folclorul autentic, are doar 40-45 minute. "Caravela culturii", o daravelă răzgândită de V.Voronin și "privatizată" de "excepționala" Lenuța Burghilă, a înghițit milioane din banii publici, dar ne-a arătat de fiecare dată în principal cum este întâmpinată respectiva cu onoruri ca Papa de la Roma, cum ea vorbește, cum ea cântă, apoi urma discursul primarului și câteva fragmente din evoluările artiștilor amatori locali, scopul proiectului fiind, chipurile, promovarea vieții culturale a satelor.

Nr.	Autorul	Opinii și propuneri
23.	Grupul de discuții, mun. Bălți	<p>— Убрать пункт «Установление платы за прием передач общественного телерадиовещания, что позволит привлечь граждан в повышение ответственности общественных электронных СМИ», т.к. при нынешней экономической ситуации есть опасение, что граждане просто не станут платить за прием.</p> <p>— Добавить пункт: «В случае парламентских/местных выборов не показывать в эфире политических лидеров (только на платной основе). В результате будут созданы объективные условия для создания нормальной электоральной конкуренции».</p>
24.	Vasile Popușoi	<p>Pentru ca "Teleradio-Moldova" să fie doar în serviciul publicului larg este nevoie ca ziariștii să aibă salarii consistente și să nu fie la cheremul guvernanților. În același rând, ziariștii suspecțați de jocuri de culise trebuie eliberați din funcție.</p>
25.	Valentin Purici, deputat în Parlamentul Tinerilor	<p>Televiziunea, și mai puțin radioul, sunt sursele cele mai importante de informare a publicului larg, dar cel mai important a copiilor și adolescenților. Dacă dorim să avem o societate normală, din toate punctele de vedere, este nevoie să avem mai multe emisiuni informative și cognitive pentru tineri</p>
26.	Nicolae Ropot, șeful Secției Administrație Publică a Consiliului raional Sângerei	<p>Prin asigurarea independenței presei, transformarea companiei Teleradio-Moldova într-un serviciu public privat am câștiga implementarea legilor privind accesul la informație și privind transparența în procesul decizional.</p>
27.	Grupul de debateri al LT "N. Casso", s. Chiscareni, Sîngerei, profesoară: Elena Sidlețchi	<p>Pentru a avea o presă profesionistă ea are nevoie să fie independentă, pentru a-și promova valorile propuse. Și dacă e să devină independentă ea trebuie să fie profesionistă să-și realizeze potențialul cunoscut. Ideea majoră pe care noi am simțit-o este că vocea poporului trebuie să fie auzită.</p>
28.	Emil Cebotari, or. Sângerei	<p>Schimbarea periodică a consiliului de administrare ar fi numai etapa finală al reformării canalului Moldova 1. Este necesar ca libertatea funcționării acestui post de televiziune să fie condiționată de cerințe de politică editorială, care să reiasă din interesele constituționale ale țării și interesele sociale ale populației.</p>

Nr.	Autorul	Opinii și propuneri
29.	Grupul de discuții, or. Cimișlia	<p>— Consiliul Coordonator al Audiovizualului să nu fie ales de către structurile statului, ci de către organizații nonguvernamentale și alte structuri ale societății civile;</p> <p>Candidaturile primelor trei persoane de la „Telerradio-Moldova”, înainte de a fi alese de către Consiliul de Observatori, să fie supuse unor dezbateri publice, la care să participe toți doritorii;</p> <p>Schimbările operate în Codul Audiovizualului să fie consfințite în noua sau vechea Constituție a Republicii Moldova.</p>
30.	Ion Manole, ONG Promo Lex, mun. Chișinău	<p>„Telerradio Moldova” să fie obligată să realizeze săptămânal sau bisăptămânal o emisiune (poate chiar de dezbateri) despre situația din Transnistria. Pot fi abordate diferite subiecte, iar în calitate de invitați - diferiți actori. Motivația - potrivit sondajelor de opinie, doar 2-3% din cetățenii R. Moldova mai sunt interesați de problema transnistreană, dar televiziunea și radioul public ar trebui să contribuie la apropierea celor două maluri.</p>
31.	Tudor Cristea, s. Brașenii Noi, rn. Telenesti	<p>Nu e bine sa fie introdusă taxa pe TV, pentru că omul are și alte opțiuni. Prin urmare, se vor abona foarte puțini. De altfel, și după schimbarea puterii calitatea emisiunilor de la TVM a rămas aceeași.</p>
32.	Simion Moscalu, or. Ștefan Vodă	<p>TRM ar trebuie să se numească „televiziunea popoului”, dar nu publică. La fel, membrii CO ar trebui delegați de asociațiile de jurnaliști, Uniunea Scriitorilor, Uniunea Artiștilor și Academia de Științe, dar nu de guvern, parlament etc.</p>
33.	Grupul de discuții, or. Ungheni	<p>a) Lichidarea Companiei Publice „Telerradio-Moldova” și formarea unei noi instituții a audiovizualului formată pe principii noi</p> <p>b) Revizuirea în totalitate a conceptului emisiunilor TV Moldova 1</p> <p>c) TVM să fie finanțată prin alte căi, să nu fie cheltuiți banii publici, aici fiind posibil și introducerea unor taxe pentru audiovizualul public, practică implementată de mai multe țări din lume.</p> <p>d) În buletinile de știri TVM să fie auzită cât mai mult vocea cetățeanului, dar nu a guvernării, lucru în care Consiliul Coordonator al Audiovizualului ar trebui să se implice mai mult.</p>

Capitolul

PROIECTELE DE LEGI

Proiect

LEGEA REPUBLICII MOLDOVA PRIVIND DEETATIZAREA PUBLICAȚIILOR PERIODICE PUBLICE

Confirmând

- adeziunea Republicii Moldova la standardele internaționale privind cele mai bune practici în domeniul libertății de exprimare a mass-media,
- necesitatea protejarea de către autoritățile și instituțiile publice a concurenței loiale, combaterii activității autorităților administrației publice de limitare a concurenței în domeniul presei scrise,
- în temeiul art.66 lit.d), art.72 alin.(3) lit.f) și art.126 alin.(2) lit.a)-b) din Constituția Republicii Moldova,
Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul și sfera de aplicare a legii

- (1) Prezenta lege reglementează raporturile ce țin de deetimizarea publicațiilor periodice publice.
- (2) Prezenta lege se aplică în raport cu publicațiile periodice publice, inclusiv:
 - a) publicația periodică „Monitorul Oficial al Republicii Moldova”;
 - b) monitoarele oficiale ale raioanelor, municipiilor și ale unităților teritoriale autonome cu statut juridic special;
 - c) alte publicații periodice, incluse în *Lista publicațiilor periodice publice din Anexa „Lista bunurilor nepasibile de privatizare”* la Legea Republicii Moldova nr.121-XVI din 4 mai 2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice.

Articolul 2. Noțiuni principale

- (3) În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:
- a) *publicație periodică* – ziar, revistă, almanah, buletin sau altă ediție, având denumire permanentă și care apare de 2 sau mai multe ori pe parcursul unui an;
 - b) *publicație periodică publică* – publicație periodică, înregistrată în conformitate cu Legea presei nr.243-XIII din 26 octombrie 1994, a cărei editare este realizată de o persoană juridică, fondator sau cofondator al căreia este:
 - 1) Parlamentul Republicii Moldova, Președintele Republicii Moldova sau Guvernul Republicii Moldova;
 - 2) un organ central de specialitate al administrației publice sau o autoritate a administrației publice centrale;
 - 3) o autoritate a administrației publice locale;
 - 4) alt organ (autoritate), creat(ă) de către stat în persoana autorităților publice, care are ca scop exercitarea atribuțiilor de administrare, social-culturale și altor atribuții cu caracter necomercial;
 - 5) o instituție publică, finanțată integral sau parțial de la bugetul de stat;
 - 6) o organizație comercială, finanțată integral sau parțial de la bugetul de stat.
- (4) Publicația periodică, neînregistrată în conformitate cu Legea presei, este asimilată publicației periodice publice dacă:
- a) este editată de către sau cu participarea unuia din subiecții prevăzuți în alin.(1) lit. b); sau
 - b) este finanțată integral sau parțial din bugetul de stat.

Articolul 3. Scopurile deetatării publicațiilor periodice publice

Deetatarea publicațiilor periodice publice se efectuează în scopul:

- a) garantării, în condițiile pluralismului politic, a libertății de exprimare și a accesului la informație al populației, care ar contribui la libera formare a opiniei publice;
- b) consolidării independenței editoriale și de creație a publicațiilor periodice;
- c) armonizării proporțiilor proprietății publice cu funcțiile statului și ale unităților administrativ-teritoriale;
- d) dezvoltării concurenței în domeniul publicațiilor periodice;
- e) atragerii de investiții și asigurării unui management eficient în sectorul publicațiilor periodice.

Articolul 4. Legislația cu privire la deetatarea publicațiilor periodice publice

- (1) Legislația cu privire la deetatarea publicațiilor periodice publice include Constituția Republicii Moldova, tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, Legea privind administrarea și deetati-

zarea proprietății publice, alte legi și hotărâri ale Guvernului adoptate în conformitate cu acestea.

- (2) În domeniul deetatării publicațiilor periodice publice Legea privind administrarea și deetatărea proprietății publice se aplică în calitate de lege generală, în măsura în care nu contravine prezentei legi speciale.

Articolul 5. Înregistrarea publicațiilor periodice publice

- (1) Monitorul oficial al raionului, municipiului sau al unității teritoriale autonome cu statut juridic special poate fi înregistrat doar de către o organizație necomercială, având statut de instituție publică.
- (2) Publicațiile periodice publice sunt înregistrate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova în *Registrul publicațiilor periodice publice*, în termen de o lună de la depunerea documentelor.
- (3) Procedura de înregistrare a publicațiilor periodice publice se stabilește prin hotărâre de Guvern.
- (4) Vor fi supuse înregistrării și publicațiile periodice publice diseminate în formă electronică.
- (5) Este interzisă înregistrarea:
- a) publicațiilor periodice publice, care nu sunt incluse în *Lista publicațiilor periodice publice* din Legea privind administrarea și deetatărea proprietății publice;
 - b) monitoarelor oficiale ale raioanelor, municipiilor și ale unităților teritoriale autonome cu statut juridic special, dacă în statutul acestor publicații este prevăzută publicarea altor informații decât cele prevăzute în art.7 alin.(3);
 - c) a două sau mai multe monitoare oficiale ale unui raion, municipiu sau unități teritoriale autonome cu statut special.
- (1) După expirarea a 24 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi este interzisă finanțarea bugetară și editarea publicațiilor periodice publice neînregistrate în *Registrul publicațiilor periodice publice*.

Capitolul II DEETATIZAREA PUBLICAȚIILOR PERIODICE PUBLICE

Articolul 6. Modalități de deetățare a publicațiilor periodice publice

Publicația periodică publică poate fi deetățată prin:

- a) reorganizare în monitor oficial al raionului, municipiului sau al unității teritoriale autonome cu statut juridic special;
- b) privatizare;
- c) lichidare.

Articolul 7. Reorganizarea publicațiilor periodice publice în monitoare oficiale

- (1) Publicațiile periodice publice sunt pasibile de reorganizare în monitoare oficiale, în conformitate cu art.5 alin.(1)-(5), în baza deciziei consiliului raional, consiliului municipal sau a autorității administrației publice locale de nivelul al doilea din unitatea teritorială autonomă cu statut special, după caz.
- (2) În conformitate cu legislația civilă a Republicii Moldova, reorganizarea publicațiilor periodice publice are loc prin reorganizarea societăților comerciale în instituții publice.
- (3) În monitoarele oficiale ale raioanelor, municipiilor și ale unităților teritoriale autonome cu statut juridic special se publică:
 - a) actele cu caracter normativ și individual, adoptate de autoritățile administrației publice locale;
 - b) informațiile, a căror publicare este prevăzută prin lege.

Articolul 8. Modalitatea de privatizare a publicației periodice publice

- (1) Privatizarea publicațiilor periodice publice se efectuează prin concurs investițional în bază de proiecte individuale (în continuare – Concurs).
- (2) Prevederile actelor normative în vigoare privind organizarea și desfășurarea concursului investițional în bază de proiecte individuale se vor aplica în măsura în care nu contravin prezentei legi speciale.

Articolul 9. Publicațiile periodice publice pasibile de privatizare

- (3) Publicațiile periodice publice, cu excepția celor prevăzute în art.1 alin. (2) lit. a) - c), sunt incluse în lista bunurilor supuse privatizării, în conformitate cu Legea privind administrarea și deetimizarea proprietății publice, pe parcursul unui an din momentul intrării în vigoare a prezentei legi.
- (4) Publicațiile periodice publice vor fi incluse în lista bunurilor supuse privatizării în calitate de întreprinderi de stat/municipale sau societăți comerciale cu capital public sau public-privat.

Articolul 10. Cerințe față de participanții la privatizarea publicației periodice publice

- (1) În conformitate cu prevederile art.3, vânzătorul va stabili față de participanții la Concurs următoarele cerințe minime obligatorii:
 - a) editarea publicației periodice pe parcursul a cel puțin 5 ani din momentul semnării contractului de vânzare-cumpărare;
 - b) păstrarea, pe parcursul următoarelor 12 luni, a numărului locurilor de muncă existent la momentul includerii publicației periodice publice în lista bunurilor supuse privatizării;
 - c) volumul minim, structura și termenele de realizare a angajamentelor investiționale preponderent capitale.

- (1) Vânzătorul este în drept să stabilească față de participanții la Concurs și cerințe suplimentare, care nu contravin prezentei legi.
- (2) Cerințele din alin.(1) și (2) se indică în Comunicatul informativ privind organizarea și desfășurarea Concursului (în continuare – Comunicat).

Articolul 11. Elaborarea și aprobarea proiectul individual

- (1) În procesul de privatizare prin Concurs, în cazul publicațiilor periodice publice ce constituie bunuri ale domeniului:
 - a) privat al statului, proiectul individual de privatizare se elaborează de autoritățile administrației publice centrale și se aprobă de Guvernul Republicii Moldova;
 - b) privat al unităților administrativ-teritoriale, proiectul individual de privatizare se elaborează și se aprobă de autoritățile administrației publice locale.
- (1) În procesul de privatizare de către autoritățile administrației publice locale a publicației periodice publice prin Concurs, suportul consultantului financiar independent nu este obligatoriu.

Articolul 12. Cerințe speciale față de organizarea și desfășurarea Concursului pentru privatizarea publicației periodice publice

- (1) Garanția de participare la Concurs nu poate fi mai mare de 15% din prețul inițial de vânzare al bunului supus privatizării.
- (2) În procesul de evaluare a ofertelor, sunt admiși la Concurs participanții:
 - a) care au prezentat toate documentele prevăzute în Comunicat;
 - b) care au oferit pentru bunul expus la privatizare un preț mai mare de 15% din prețul inițial de vânzare, indicat în Comunicat;
 - c) a căror ofertă corespunde cerințelor minime obligatorii față de participanții la Concurs, prevăzute în art.10 alin.(1).
- (1) În cazul în care la Concurs participă doi sau mai mulți ofertanți, cel mai mare preț indicat în cererile participanților, a căror ofertă corespunde cerințelor minime obligatorii față de participanții la Concurs, este declarat drept preț inițial.
- (2) La desfășurarea Concursului, Comisia este în drept să adopte decizia privind finalizarea acestuia, fără a determina câștigătorul, doar în cazurile expres prevăzute prin lege.
- (3) În cadrul Concursului, criteriile de bază la determinarea câștigătorului sunt:
 - a) prețul propus;
 - b) obligația creării de noi locuri de muncă în cadrul publicației periodice;
 - c) obligația păstrării profilului activității publicației periodice pe o perioadă mai mare de 5 ani;
 - d) obligațiile privind dezvoltarea publicației periodice;

- e) obligațiile privind dezvoltarea activității societății comerciale în domeniul mass-media;
 - f) volumul, structura și termenele de realizare a angajamentelor investiționale preponderent capitale.
- (1) În procesul de privatizare prin Concurs a publicației periodice publice, bunul privatizat poate fi achitat în rate, prima tranșă fiind de cel puțin 25% din prețul de vânzare. Decizia privind volumul primei tranșe este adoptată de vânzător.
 - (2) Comisia desemnează drept câștigător al Concursului participantul care a propus cel mai mare preț și și-a asumat cele mai avantajoase obligații în sensul satisfacerii condițiilor Concursului.

Articolul 13. Aprobarea contractului de vânzare-cumpărare în cadrul Concursului pentru privatizarea publicației periodice publice

- (1) În cazul în care câștigătorul Concursului a oferit un preț mai mic de 50% din prețul inițial de vânzare indicat în Comunicat, contractul de vânzare-cumpărare poate fi încheiat doar după aprobare de către vânzător.
- (2) În cazul în care câștigătorul concursului a oferit un preț mai mare de 50% din prețul inițial de vânzare indicat în Comunicat și a acceptat cerințele suplimentare prevăzute în Comunicat, contractul de vânzare cumpărare este încheiat fără aprobarea vânzătorului.

Articolul 14. Concursul repetat pentru privatizarea publicației periodice publice

- (1) În cazul neaprobării contractului de vânzare-cumpărare pe parcursul a 3 luni din ziua desemnării câștigătorului Concursului, în conformitate cu art.13 alin.(1), poate fi adoptată una din următoarele decizii:
 - a) organizarea unui Concurs repetat, care poate fi desfășurat după 4 luni din ziua desemnării câștigătorului Concursului;
 - b) reorganizarea publicației periodice publice în monitor oficial, potrivit art.7 alin.(1)-(2).
- (1) Concursul repetat se organizează și se desfășoară în condiții similare primului Concurs.
- (2) La Concursul repetat este în drept să participe și câștigătorul primului Concurs.

Articolul 15. Lichidarea publicațiilor periodice publice

Publicațiile periodice publice, care nu au fost incluse în *Lista publicațiilor periodice publice* în decurs de 24 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, își încetează activitatea.

Capitolul III

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 16. Intrarea în vigoare

- (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării.
- (2) În situațiile juridice de privatizare în curs de realizare la data intrării în vigoare a prezentei legi, în a căror privință au fost încheiate contracte de vânzare-cumpărare, se vor aplica prevederile actelor legislative în vigoare până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Articolul 17. Concordarea legislației în vigoare cu prezenta lege

- (1) Guvernul, în termen de 6 luni:
 - a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;
 - b) va asigura reexaminarea și anularea de către autoritățile administrației publice centrale a actelor lor normative care contravin prezentei legi;
 - c) va elabora și prezenta Parlamentului *Lista publicațiilor periodice publice*, prevăzută în art.1 alin.(2) lit. c);
 - d) va elabora și prezenta Parlamentului proiectul legii cu privire la publicarea și intrarea în vigoare a actelor oficiale ale autorităților administrației publice ale raioanelor, municipiilor și unităților teritoriale autonome cu statut special;
 - e) va prezenta Parlamentului propuneri privind instituirea sancțiunilor, pentru persoanele cu funcții de răspundere, pentru editarea publicațiilor periodice publice neînregistrate, în conformitate cu legislația în vigoare;
 - f) va prezenta Parlamentului propuneri de aducere a legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;
- (2) Până la conformarea cu prezenta lege, legile și alte acte normative vor acționa în partea în care nu contravin prezentei legi.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

LEGEA REPUBLICII MOLDOVA CU PRIVIRE LA AJUTOARELE DE STAT PENTRU PUBLICAȚIILE PERIODICE

Confirmând adeziunea Republicii Moldova la standardele internaționale privind cele mai bune practici în domeniul libertății de exprimare a mass-media și a accesului populației la informație,

- confirmând susținerea și promovarea de către stat a dezvoltării economice a publicațiilor periodice și a independenței editoriale a publicațiilor periodice, protejării de către autoritățile și instituțiile publice a concurenței loiale, combaterii activității autorităților administrației publice de limitare a concurenței în domeniul presei scrise,
- în temeiul art.66 lit.d), art.72 alin.(3) lit.f), art.126 alin.(2) lit.a)-b) și art.132 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova și p.9) din Planului de Acțiuni Republica Moldova – Uniunea Europeană¹, Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul și sfera de aplicare a legii

- (1) Prezenta lege reglementează raporturile ce țin de alocarea, distribuirea și evaluarea utilizării ajutoarelor de stat pentru publicațiile periodice private tipărite.
- (2) Dacă legea bugetară anuală în vigoare nu prevede expres contrariul, până la soluționarea definitivă a conflictului transnistrean prezenta lege nu se va aplica pentru distribuirea ajutoarelor de stat pentru publicațiile periodice din localitățile din stânga Nistrului.

Articolul 2. Noțiuni principale

- (1) În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

1 Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.356 din 22.04.2005 pentru aprobarea Planului de Acțiuni Republica Moldova – Uniunea Europeană (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.65-66 din 29.04.2005):

„9) Asigurarea respectării libertății de expresie

- Asigurarea relației transparente între autorități și instituțiile media în conformitate cu recomandările Consiliului Europei; ajutor financiar din partea statului pentru mass-media acordat în baza criteriilor stricte și obiective aplicate egal pentru toată mass-media;

- Elaborarea și implementarea unui cadru legal adecvat ce garantează libertatea expresiei și a mass-mediei, în conformitate cu standardele europene și în baza recomandărilor Consiliului Europei.”

- a) *ajutor de stat* – orice avantaj, ce se acordă de stat sub orice formă și/sau prin intermediul resurselor statului, care corespunde cumulativ următoarelor cerințe:
- (1) avantajul se acordă de unul sau mai mulți dintre următorii subiecți:
- Parlamentul Republicii Moldova, Președintele Republicii Moldova sau Guvernul Republicii Moldova;
 - un organ central de specialitate al administrației publice sau o autoritate a administrației publice centrale;
 - o autoritate a administrației publice locale;
 - alt organ (autoritate), creat(ă) de către stat în persoana autorităților publice, care are ca scop exercitarea atribuțiilor de administrare, social-culturale și/sau altor atribuții cu caracter necomercial;
 - o instituție publică, finanțată integral sau parțial de la bugetul de stat;
 - o organizație comercială sau necomercială, finanțată integral sau parțial de la bugetul de stat;
- (1) avantajul se acordă cu participarea unuia sau mai mulți dintre subiecții prevăzuți în p.1);
- (2) avantajul conferă publicației periodice beneficii economice sau de altă natură, care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață;
- 1) avantajul se acordă într-o manieră selectivă;
 - 2) avantajul denaturează sau riscă să denatureze concurența;
- a) publicație periodică – ziar sau altă ediție având denumire permanentă, care corespunde cumulativ următoarelor cerințe:
- 1) se tipărește odată sau mai multe ori pe parcursul unei săptămâni calendaristice;
 - 2) se tipărește cel puțin 10 luni pe parcursul unui an calendaristice;
 - 3) se distribuie contra plată prin abonament;
- a) *publicație periodică publică* – publicație periodică, înregistrată în conformitate cu Legea presei nr.243-XIII din 26 octombrie 1994, a cărei editare este realizată de o persoană juridică, fondator sau cofondator al căreia este unul din subiecții prevăzuți la lit.a) p.1);
- (1) Publicația periodică, neînregistrată în conformitate cu Legea presei, este asimilată publicației periodice publice dacă:
- a) este editată de către sau cu participarea unuia din subiecții prevăzuți în alin.(1) lit. a) p.1); sau
 - b) este finanțată integral sau parțial din bugetul de stat.

Articolul 3. Scopurile acordării ajutoarelor de stat pentru publicațiile periodice

Ajutoarele de stat pentru publicațiile periodice se acordă în vederea:

- a) promovării libertății de exprimare și a accesului la informație al persoanelor;
- b) protejării diversității mass-media din Republica Moldova, care ar contribui la libera formare a opiniei în societate;

- c) stimulării concurenței în domeniul presei scrise;
- d) dezvoltării economice a publicațiilor periodice.

Articolul 4. Legislația privind ajutoarele de stat pentru publicațiile periodice

- (1) Legislația privind ajutoarele de stat pentru publicațiile periodice include Constituția Republicii Moldova, tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, Legea privind administrarea și deetatizarea proprietății publice, Legea cu privire la protecția concurenței, alte legi adoptate în conformitate cu acestea.
- (2) În domeniul ajutoarelor de stat pentru publicațiile periodice Legea privind administrarea și deetatizarea proprietății publice se aplică în calitate de lege generală, în măsura în care nu contravine prezentei legi speciale.
- (3) Dacă tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte stabilesc alte prevederi decât cele ale prezentei legi, se aplică prevederile tratatelor internaționale.

Capitolul II

FONDUL PENTRU SUSȚINEREA PUBLICAȚIILOR PERIODICE

Articolul 5. Statutul juridic al Fondului pentru Susținerea Publicațiilor Periodice

- (1) Fondul pentru Susținerea Publicațiilor Periodice (*în continuare* – FSPP) are statut juridic de instituție publică, autonomă instituțional și finanțată parțial din bugetul de stat.
- (2) FSPP își desfășoară activitatea în conformitate cu prezenta lege și *Statutul FSPP*, care se elaborează și se adoptă de în conformitate cu art.7 alin.(1) lit. a).
- (3) Conducerea și administrarea FSPP este asigurată de Consiliul de administrație al FSPP (*în continuare* – Consiliul de administrație).

Articolul 6. Componenta Consiliului de administrație

- (1) Consiliul de administrație este compus din 7 membri, numiți în funcție pentru un mandat de 2 ani de către:
 - a) Parlamentul Republicii Moldova – 2 membri, inclusiv 1 membru din partea fracțiunilor parlamentare și a deputaților independenți care nu au acordat vot de încredere pentru numirea Guvernului Republicii Moldova în exercițiu;
 - b) Guvernul Republicii Moldova, la propunerea Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței – 1 membru;
 - c) asociațiile obștești ale ziariștilor (jurnaliștilor) – 4 membri, care sunt numiți în funcție din rândul redactorilor-șefi ai publicațiilor perio-

dice private, inclusiv 2 membri din rândul redactorilor-șefi ai publicațiilor periodice private raionale și/sau municipale.

- (1) Membru al Consiliului de administrație poate fi persoana care corespunde următoarelor cerințe:
 - a) posedă studii superioare în domeniul jurnalismului, filologiei, istoriei, dreptului, economiei etc., confirmate prin actul corespunzător de studii;
 - b) are vechime în muncă de cel puțin 5 ani în domeniul administrării publicațiilor periodice din Republica Moldova, confirmat prin înscrierea în carnetul de muncă;
 - c) nu au activat, pe parcursul ultimilor 5 ani, în cadrul publicațiilor periodice fondate de partide politice sau în calitate de funcționar public;
 - d) deține cetățenia Republicii Moldova;
 - e) cunoaște limba de stat a Republicii Moldova;
 - f) nu are antecedente penale.
- (1) Funcția de membru al Consiliului de administrație este incompatibilă cu:
 - a) funcția de demnitate publică;
 - b) statutul de funcționar public;
 - c) calitatea de membru de partid politic.
- (1) Vacanța funcției de membru al Consiliului de administrație intervine în caz de:
 - a) demisie;
 - b) apariție a uneia dintre situațiile de incompatibilitate, prevăzute în alin.(3);
 - c) expirare a mandatului;
 - d) condamnare, în temeiul legislației penale, prin hotărâre judecătorească definitivă;
 - e) pierdere a cetățeniei Republicii Moldova;
 - f) absență consecutivă și nejustificată la trei sau mai multe ședințe ale Consiliului de administrație;
 - g) deces.
- (1) Noii membri ai Consiliului de administrație sunt numiți în funcție în termen de 3 luni din momentul apariției vacanței funcției, constatată de Consiliul de administrație.
- (2) Președintele Consiliului de administrație este numit în funcție de membrii consiliului dintre membrii acestuia.

Articolul 7. Atribuțiile Consiliului de administrație

- (1) Consiliului de administrație exercită următoarele atribuții:
 - a) adoptă și publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova *Statutul FSPP* și modificările la el;

- b) aprobă și publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova *Regulamentul privind ajutoarele de stat pentru publicațiile periodice*;
 - c) confirmă în funcție, în bază de alternativă, președintele Consiliului de administrație;
 - d) confirmă în funcție, în bază de concurs, secretarul Consiliului de administrație;
 - e) prezintă propuneri privind elaborarea, modificarea și promovarea politicii de stat în domeniul ajutoarelor de stat pentru publicațiile periodice;
 - f) prezintă propuneri având ca obiect perfecționarea legislației privind ajutoarele de stat pentru publicațiile periodice;
 - g) prezintă avize asupra proiectelor de lege ce au ca obiect ajutoarele de stat pentru publicațiile periodice;
 - h) prezintă Parlamentului propuneri privind acordarea de ajutoare de stat pentru publicațiile periodice;
 - i) elaborează norme metodologice care vor asigura utilizarea legală a ajutoarelor de stat pentru publicațiile periodice;
 - j) solicită Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței avize privind distribuirea și/sau utilizarea legală a ajutoarelor de stat pentru publicațiile periodice;
 - k) distribuie ajutoarele de stat pentru publicațiile periodice;
 - l) evaluează utilizarea ajutoarelor de stat de către publicațiile periodice;
 - m) sesizează, din oficiu sau la solicitare, asupra încălcării prezentei legi;
 - n) organizează, după caz, activități de documentare în probleme ce țin de domeniul său de activitate.
- (1) Membrii Consiliului de administrație își desfășoară activitatea în nume propriu, nu solicită și nu reprezintă, din partea persoanelor din afara consiliului, instrucțiuni legate de activitățile Consiliului de administrație.
 - (2) Consiliul de administrație își desfășoară activitatea în ședințe publice, convocate de secretarul Consiliului de administrație și/sau 3 membri ai acestuia.
 - (3) Hotărârile Consiliului de administrație se adoptă prin votul a cel puțin 4 membri.
 - (4) Membrii Consiliului de administrație își desfășoară activitatea fără remunerare.

Articolul 8. Finanțarea Fondului pentru Susținerea Publicațiilor Periodice

- (1) Bugetul FSPP se constituie din următoarele surse:
 - a) ajutoare de stat pentru publicațiile periodice, transferate din bugetul de stat;
 - b) ajutoare de stat pentru publicațiile periodice, transferate din bugetele unităților administrativ-teritoriale;

- c) venituri acumulate din plăți obligatorii de 5% din prețul de realizare în Republica Moldova al publicațiilor periodice editate în străinătate;
 - d) venituri acumulate din plăți obligatorii de 5% din prețul de realizare al publicațiilor periodice editate în Republica Moldova, în care mai mult de 50% din spațiu este dedicat republicării articolelor din publicațiile periodice editate în străinătate;
 - e) sponsorizări pentru proiecte sociale, acordate FSPP de persoane fizice și juridice din Republica Moldova și din străinătate;
 - f) subvenții de stat;
 - g) granturi acordate FSPP de persoanele juridice din Republica Moldova și din străinătate;
 - h) donații ale persoanelor fizice și juridice din Republica Moldova și din străinătate, acordate FSPP;
 - i) alte surse financiare a căror legitimitate nu vine în contradicție cu prevederile legislației în vigoare.
- (1) Mijloacele financiare din Bugetul FSPP, prevăzute în alin.(1) lit. a) - e), pot fi utilizate doar în calitate de ajutoare de stat pentru publicațiile periodice.
 - (2) FSPP va prezenta anual Parlamentului proiectul de buget, în care vor fi prezentate și costurile estimative ale activităților desfășurate de consiliu în exercitarea atribuțiilor sale. Propunerile înaintate de Consiliul de administrație privind bugetul vor fi discutate și aprobate în ședința în plen a Parlamentului.
 - (3) Controlul asupra administrării mijloacelor financiare ale FSPP este efectuat la decizia Curții de Conturi.

Capitolul III

DISTRIBUIREA AJUTOARELOR DE STAT PENTRU PUBLICAȚIILE PERIODICE

Articolul 9. Distribuția ajutoarelor de stat pentru publicațiile periodice

- (1) Ajutoarele de stat pentru publicațiile periodice se distribuie de către Consiliul de administrație din sursele FSPP.
- (2) Consiliul de administrație este în drept să adopte hotărârea privind distribuția ajutoarelor de stat pentru publicațiile periodice doar după transferarea mijloacelor financiare în bugetul FSPP.
- (3) Hotărârea privind distribuția ajutoarelor de stat pentru publicațiile periodice se adoptă în conformitate cu prezenta lege și *Regulamentul privind ajutoarele de stat pentru publicațiile periodice*.

Articolul 10. Categoriile de ajutoare de stat pentru publicațiile periodice

- (1) Consiliul de administrație este în drept să distribuie următoarele ajutoare de stat directe pentru publicațiile periodice:
 - a) credite preferențiale, acordate din bugetul de stat pentru dezvoltarea instituțională a publicației periodice;
 - b) subvenții pentru locațiunea spațiului redacțiilor publicațiilor periodice;
 - c) subvenții pentru energia electrică, telefon și/sau Internet;
 - d) subvenții pentru serviciile poștale, inclusiv pentru distribuirea publicațiilor la abonații din mediul rural în raza mai mare de 10 km de localitatea în care își are sediul publicația periodică;
 - e) subvenții pentru tipărirea publicațiilor periodice.
 - f) subvenții pentru distribuirea gratuită a publicațiilor periodice către anumite categorii de instituții publice: biblioteci, instituții de învățământ preuniversitar și/sau universitar, instituții medicale, primării etc.
- (1) Consiliul de administrație este în drept să distribuie următoarele ajutoare de stat indirecte pentru publicațiile periodice:
 - a) subvenții, acordate salariaților publicațiilor periodice în vârstă de până la 30 de ani și cu studii superioare, pentru compensarea parțială sau totală a cheltuielilor în domeniul instruirii profesionale;
 - b) subvenții, acordate organizațiilor obștești, pentru compensarea parțială sau totală a cheltuielilor privind promovarea jurnalismului de investigație în publicațiile periodice și/sau a cursurilor specializate on-line.

Articolul 11. Publicațiile periodice care beneficiază de ajutoare de stat

- (1) Consiliul de administrație este în drept să distribuie ajutoare de stat publicațiilor periodice private tipărite:
 - a) de informare politică și generală, naționale și locale;
 - b) pentru copii.
- (1) Ajutoarele de stat se distribuie tuturor publicațiilor periodice private tipărite din Republica Moldova, care corespund criteriilor de eligibilitate prevăzute în alin.(3) și (4).
- (1) Beneficiază de ajutor de stat publicația periodică națională, care:
 - a) are un tiraj săptămânal, distribuit prin abonament, nu mai mic de 5000 de exemplare și nu mai mare de 20000 de exemplare;
 - b) pe parcursul ultimelor 6 luni, se editează cu un volum de cel puțin 8 pagini A3;
 - c) veniturile provenite din publicitate sunt mai mici de 25% din totalul veniturilor;
 - d) are o cotă de piață mai mică de 25% în raport cu piața publicațiilor periodice naționale;

- e) mai mult din 50% din tirajul publicației periodice se distribuie în Republica Moldova (inclusiv regiunea transnistreană);
- f) asigură transparența informațiilor prevăzute în art.12.
- (1) Beneficiază de ajutor de stat publicația periodică locală, care:
 - a) are un tiraj săptămânal, distribuit prin abonament, nu mai mic de 1000 de exemplare și nu mai mare de 5000 de exemplare;
 - b) pe parcursul ultimelor 6 luni, se editează cu un volum de cel puțin 4 pagini A3;
 - c) veniturile provenite din publicitate sunt mai mici de 25% din totalul veniturilor;
 - d) asigură transparența informațiilor prevăzute în art.12.
- (1) O publicație periodică poate beneficia:
 - a) de ajutoare de stat, prevăzute în art.10 alin.(1), nu mai mult de 2 ani consecutiv;
 - b) de cel mult 3 categorii de ajutoare de stat pe parcursul unui an calendaristic.
- (1) Nu se acordă ajutoare de stat publicațiilor periodice cu caracter publicitar și/sau erotic.

Articolul 12. Transparența informațiilor privind activitatea publicațiilor periodice

- (1) Nu pot fi distribuite ajutoare de stat publicațiilor periodice, care pe parcursul ultimelor 12 luni:
 - a) nu au efectuat auditul tirajului;
 - b) nu au efectuat auditul financiar;
 - c) nu au aderat la unul din codurile de etica jurnalistică sau nu și-au adoptat propriul cod de etică jurnalistică.
- (1) Este în drept să beneficieze de ajutor de stat publicația periodică, care oferă Consiliului de administrație informația completă privind:
 - a) fondatorii (asociați, acționarii etc.) publicației periodice;
 - b) componența completă a redacției;
 - c) participarea (directă sau indirectă) ori neparticiparea fondatorilor publicației periodice cu capital în fondurile statutare ale altor persoane juridice din domeniul mass-media;
 - d) deținerea de către persoana juridică, care este fondatoare a publicației periodice, a drepturilor de fondator sau cofondator al altor persoane juridice din domeniul mass-media;
 - e) afilierea corporativă a persoanei juridice, care este fondatoare a publicației periodice;
 - f) rezultatele auditului tirajului și al auditului financiar;
 - g) contractele de achiziții publice, încheiate pe parcursul ultimilor 3 ani.
- (1) Publicația periodică, care este în drept să beneficieze de ajutor de stat, este obligată să publice informațiile prevăzute în alin.(2) în conformi-

tate cu prevederile și *Regulamentului privind ajutoarele de stat pentru publicațiile periodice*.

- (1) În vederea asigurării transparenței situației financiare a publicației periodice, Consiliul de administrație, este în drept să solicite și alte informații, decât cele prevăzut în alin.(1)-(3).

Capitolul IV

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 13. Intrarea în vigoare a prezentei legi

- (1) Prezenta lege intră în vigoare după expirarea termenului de 2 luni de la data publicării.
- (2) În situațiile juridice de acordare a ajutoarelor de stat în curs de realizare la data intrării în vigoare a prezentei legi se vor aplica prevederile actelor legislative în vigoare până la data intrării în vigoare a prezentei legi.
- (3) Până la conformarea cu prezenta lege, legile și alte acte normative vor acționa în partea în care nu contravin prezentei legi.

Articolul 14. Dispoziții tranzitorii

- (1) Parlamentul Republicii Moldova, Guvernul Republicii Moldova și asociațiile obștești ale ziariștilor (jurnaliștilor) vor numi în funcție membrii Consiliului de administrație al FSPP în conformitate cu art.6 alin. (1)-(3), în termen de 4 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.
- (2) Guvernul, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:
 - a) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;
 - b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;
 - c) va elabora actele normative necesare executării prezentei legi;
 - d) va asigura ajustarea actelor normative ale autorităților administrației publice la prevederile prezentei legi;
 - e) va înregistra, în conformitate art.5 alin.(1)-(2) și legislația civilă, Fondul pentru Susținerea Publicațiilor Periodice;
 - f) va asigura Fondul pentru Susținerea Publicațiilor Periodice cu spațiul necesar pentru desfășurarea ședințelor;
 - g) va prezenta Parlamentului propuneri privind instituirea sancțiunilor, pentru persoanele cu funcții de răspundere, pentru acordarea ajutoarelor de stat pentru publicațiile periodice publice în contradicție cu prezenta lege.
- (1) În termen de 6 luni din momentul constituirii sale, Consiliul de administrare al FSPP va aproba și va publica în Monitorul Oficial al Republicii Moldova:

CUPRINS

Introducere	3
Capitolul I. PREZENTARE GENERALĂ A CONSULTĂRILOR PUBLICE	5
Capitolul II. OPINIILE CETĂȚENILOR DESPRE Necesitatea de etatizării publicațiilor periodice.....	9
Oportunitatea acordării ajutoarelor de stat pentru publicațiile periodice	14
Propuneri generale pentru îmbunătățirea situației presei	19
Capitolul III. PROPUNERI PENTRU ÎMBUNĂȚĂȚIREA PROIECTELOR DE LEGI.....	21
Capitolul IV. OPINII ȘI PROPUNERI DE TRANSFORMARE A IPNA COMPANIA "TELERADIO-MOLDOVA" ÎNTR-UN SERVICIU PUBLIC INDEPENDENT ȘI PROFESIONIST	63
Capitolul V. PROIECTELE DE LEGI.....	69
Proiect. Legea Republicii Moldova privind de etatizarea publicațiilor periodice publice	69
Proiect. Legea Republicii Moldova cu privire la ajutoarele de stat pentru publicațiile periodice	76